DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 11, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GEGUŽĖ – MAY 11, 1995 Nr. 91

Rusijos kariuomenė žygiavo Grozne

Groznas, gegužės 9 d. (DPA-ELTA) – Rusijos ginkluotosios pajėgos antradienį iškilmingų paradu Čečėnijos sostinėje Grozne pažymėjo 50-ąsias metines pergalės prieš hitlerinę Vokietiją Antrajame Pasauliniame kare. Tuo tarpu padėtis karo regionuose toliau lieka įtempta.

Kariniame parade, surengtame Grozno aerodrome, dalyvavo tankų daliniai, desantininkai, jūrų pėstininkai bei Rusijos vidaus reikalų ministerijos daliniai. Paradą priėmė Rusijos vidaus reikalų ministro pavaduotojas generolas pulkininkas Michail Jegorov. Kariams pergalės 50-mečio proga įteiktos dovanos – radijo aparatai ir rankiniai laikrodžiai, skelbia Rusijos žinių agentūra ITAR-TASS.

Rusijos vyriausiosios kariuomenės vadovybės duomenimis, čečėnų kovotojai antradienį iš minosvaidžių bei artilerijos apšaudė rusų pozicijas. Ypač įnirtingi mūšiai įsiplieskė Čečėnijos sostinės pietuose bei pietvakariuose.

Antradienį čečėnai dar kartą pakartojo, jog nemano atsisakyti pasipriešinimo Rusijai. Kovotojai priešinsis tol, kol paskutinis Rusijos kareivis paliks šį Kaukazo regioną. Kaip pasakė čečėnų karo štabo vadovas Aslan Mažadov,Čečėnijoje nebus taikos, kol čia liks Rusijos kariai. A. Mažadov vienašališkas Rusijos paliaubas, kurios galioja iki ketvirtadienio, pavadino propagandiniu triuku. „Šiomis paliaubomis siekiama apgauti tarptautinę bendriją. Virš respublikos skraido (Rusijos) karo lėktuvai ir nesiliauja artilerijos apšaudymas", sakė A. Mažadov.

Antradienio rytą JAV prezidentas Bill Clinton su kitų valstybių vadais ir Rusijos Pravoslavų bažnyčios patriarchu Lenino mauzoliejaus papėdėje stebėjo Rusijos „Patriotinio karo" veteranų paradą Maskvos Raudonojoje aikštėje. Virš jų ant mauzoliejaus pakopos, iš tos pačios vietos, kur paradus stebėdavo buvę Sovietų Sąjungos vadai, stovėjo Rusijos prezidentas Boris Jelcin, ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin, gynybos ministras Pavel Gračev ir parlamento vadovai ir kiti. JAV prezidentas, su 52 šalių vadais dalyvavęs šiame veteranų pagerbimo parade antradienio rytą, su daugiau kaip puse jų boikotavo po pietų įvykusį karinį paradą, kuriame žygiavo 9,000 Rusijos karių, 250 šarvuočių ir 70 kovinių lėktuvų.

K. Kinkel nori Europos Sąjungos reformų

Stuttgart, Vokietija, gegužės 3 d. (DPA-Elta) – Vokietijos užsienio ministro Klaus Kinkel nuomone, Europos Sąjunga ir jos komisijos turi būti kuo skubiausiai reformuotos, kad galėtų produktyviai veikti ateityje.

Trečiadienį pietinės Vokietijos Baden-Wuertembergo valstijos parlamente Stuttgart mieste įvykusiame forume Klaus Kinkel kalbėjo už naują ES institucijų darbo būdo organizavimą ir jų veiklos sugrieztinimą.

Skubiai turi būti pertvarkytas Europos Sąjungos prezidento kadencijos laikas, nes dėl to, kad prezidentas savo pareigas eina tik šešis mėnesius, jo veikla yra nenuosekli ir jis būna per daug apkrautas darbu. Europos Tarybai jis pasiūlė „dvigubos daugumos" sprendimą. Priimant kokį nors sprendimą, reikia atsižvelgti ne tik į valstybių-narių susirinktų balsų skaičių, bet ir į tų valstybių gyventojų skaičių. (O Vokietija turi daugiausia gyventojų iš visų ES narių. – Red.)

Europos Komisijos, kurioje dabar dirba 20 žmonių, narių skaičius neturi daugiau išaugti. Balsų dauguma priimamų sprendimų principą Vokietijos užsienio reikalų ministras nori išplėsti, bet tik tam tikrose, griežtai apibrėžtose srityse, kad, atsižvelgiant į valstybių narių tautiškumo jausmą ir valstybių tradicijas, būtų užkirstas kelias Europos Sąjungos veiklos susilpninimui. Kad būtų užtikrintas saugumas Europos Sąjungos viduje ir nuo išorės priešų, Sąjunga antroje ir trečioje vietoje turėtų statyti jau 10 metų trunkančio ekonominio atsilikimo įveikimą.

Padidėjo Lietuvos užsienio valiutos atsargos

Vilnius, gegužės 5 d. (AGEP) – Kovo mėnesį Lietuvos Banko oficialiosios atsargos padidėjo 13.8 milijonais dolerių, praneša Lietuvos Banko „Mėnesinis biuletenis". Kovo pabaigoje jų buvo 572.2 milijonai dolerių.

Nuo 1994 m. pabaigos Lietuvos Banko oficialiosios atsargos kovo mėnesį padidėjo pirmą kartą, tačiau jos vis tiek nepasiekė 1994 m. spalio mėnesio lygio, kai siekė 605 milijonus dolerių. Oficialiosios atsargos didėjo iki pernai metų lapkričio, tačiau vėliau pradėjo mažėti. Lapkričio mėnesį jos sumažėjo 4 milijonais dolerių, gruodžio mėnesį – 14 milijonų dolerių, šių metų sausio ir vasario mėnesiais – atitinkamai 23.5 ir 5.4 milijonais dolerių.

Lietuvos Banko oficialiąsias atsargas sudaro užsienio valiuta, saugoma užsienio bankuose, auksas ir Tarptautinio Valiutos Fondo speciali skolinimosi teisė (SST).

Užsienio valiutos atsargos kovo mėnesį palyginti su vasariu padidėjo 13.2 milijonais dolerių. Jų didėjimas labiausiai ir lėmė visų oficialiųjų atsargų padidėjimą šį mėnesį.

Aukso vertė JAV doleriais kovo mėnesį nepakito ir buvo 61.9 milijonai dolerių (vienos uncijos kaina – 333 doleriai). Litais jo vertė taip pat nesikeičia nuo pernai gruodžio ir yra 247.5 milijonai litų.

Tarptautinio Valiutos Fondo specialios skolinimosi teisės vertė kovo mėnesį padidėjo – nuo 13.9 milijonų dolerių vasario mėnesį iki 14.5 milijonų dolerių kovo pabaigoje.

Į Lietuvą investuota mažiausiai

Vilnius, gegužės 4 d. (LR-AGEP) – Naujausiais Ekonomikos ministerijos duomeninis, Lietuvoje šių metų gegužės 2 d. užsienio investicijos sudarė apie 170 milijonų dolerių. Estijos ambasados žiniomis, Estijoje iki sausio 1 dienos buvo investuota 474 milijonai dolerių. Latvijoje 1994 m. lapkričio mėnesį užsienio investicijos buvo 327 milijonai dolerių.

Sausio mėnesį Lietuvos vyriausybė patvirtino Valstybės investicijų programą, kurioje pirmauja energetika, transportas, aplinkos apsauga, telekomunikacijos, sveikatos bei socialinė apsauga ir švietimas. Ketvirtadienį „Villon" viešbutyje vyko tarptautinė konferencija, kurioje Lietuvos ministras pirmininkas ir ministerijų pareigūnai supažindino užsienio specialistus su Lietuvoje parengtais investicijų projektais.

NATO pareigūnas: Lietuva turėtų didinti gynybos pajėgų biudžetą

Vilnius, gegužės 9 d. (Elta) – „Lietuvos kariuomenė prilygs NATO standartams po kokių trijų metų, tačiau tai nereiškia, kad politikai jau tada priims konkretų sprendimą", mano NATO politikos planavimo štabo narys George Katsirdakis. Antradienį Vilniuje pasibaigus dviejų dienų bendram Lietuvos ir NATO seminarui, šis graikų kilmės politikas Eltai sakė, kad neoficialiuose pokalbiuose yra žavimasi Lietuva, nes vos prieš kelis metus pradėjusi viską nuo nulio maža ir neturtinga valstybė sugebėjo tapti viena aktyviausių „Partnerystės taikos labui" programos dalyvių. Pažymėjęs, kad progresą apsunkina finansiniai nepritekliai, Katsirdakis pastebėjo, kad reikėtų galvoti apie Lietuvos karinio biudžeto didinimą.

Po seminaro surengtoje spaudos konferencijoje NATO ginkluotųjų pajėgų štabo atstovas generolas majoras Guy Bastien priminė, kad ką nors konkrečiai bus galima pasakyti šių metų gruodžio mėnesį, kai NATO valstybių Užsienio reikalų ministerijos baigs išsamią NATO plėtimosi galimybių analizę.

Kalbėdamas apie Vilniuje pasibaigusį seminarą tema „Pratybų planavimas: Metodai ir įgyvendinimas", G. Bastien pažymėjo, kad tai buvo vienas didžiausių šių metų NATO ir šalių partnerių bendros veiklos planavimo renginių. Kitas panašaus dydžio seminaras taip pat šiemet bus surengtas Slovakijoje.

Vilniuje surengtame seminare dalyvavo apie 80 žmonių, atstovavusių NATO arba savo šalims – iš viso salėje buvo 22 valstybių vėliavos. Karininkai ir politikai kalbėjo apie jau vykusias ir dar ketinamas rengti bendras NATO ir „Partnerystės taikos labui" programos karines pratybas.

Guy Bastien nuomone, pokalbiai prie apskritų stalų padeda suderinti nuomones ir išvengti galimų klaidų. Remiantis jau praėjusiais metais surengtose pratybose įgyta patirtimi, galimą visiems nutarti, kiek laiko reikia skirti tokių tarptautinių renginių planvimui, kaip geriau sureguliuoti finansavimo sistemą, kokius dokumentus turi priimti pratybas rengiančių ir jose dalyvaujančių šalių valdžia. NATO karininkas pažymėjo, kad NATO ir partnerių veiklą reikia planuoti trejus-ketverius metus į priekį.

Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius informavo, kad šiais metais Lietuva dalyvaus šešiose NATO ir partnerių pratybose (iš viso jų bus rengiama 14). Lietuvos biudžete „Partnerystės taikos labui" programos įgyvendinimui numatyta 8.7 milijonai litų. Ministro nuomone, viską planuoti ir rengti bus kur kas paprasčiau, kai bus priimta Lietuvos nacionalinio saugumo koncepcija, kuri antradienį toliau buvo svarstoma Seime.

„Kariuomenė atitiks NATO standartus ne tada, kai bus vienodas šautuvo kalibras, o tada, kai mūsų karininkai mąstys taip, kaip mąsto aljance", sakė Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius. Jo manymu, bendros karinės pratybos ir padeda to siekti.

Seimo rezoliucija kviečia prisiminti kovojusius prieš fašizmą

Vilnius, gegužės 5 d. (Elta) – Lietuvos Seimas ketvirtadienį paskelbė pravestą rezoliuciją, kurioje kviečia prisiminti visus, kovojus prieš fašizmą. Rezoliucijos tekstas toks.

Antrąjį pasaulinį karą pagimdė du totalitariniai Europos režimai – hitlerinis Vokietijoje ir stalininis Tarybų Sąjungoje. Jie abu dalijo pasaulį į savo įtakos sritis ir slapta planavo, kaip sunaikinti vienas kitą. Miuncheno suokalbio dvasia leido šiems režimams nekliudomai stiprėti ir naikinti silpnesnes tautas bei valstybes, kol įsiliepsnojo Antrojo pasaulinio karo gaisras, apėmęs ir demokratines Vakarų Europos šalis. Tragiškų karo įvykių metu gimusi antihitlerinė koalicija įveikė nacių Vokietiją, tačiau ši koalicija leido ir stalininei Sovietų Sąjungai išlaikyti okupuotomis Baltijos valstybes bei nulemti tolesnį Vidurio Europos šalių likimą.

Daugelis valstybių gegužės 8-ąją paminės antihitlerinės koalicijos pergalės prieš fašizmo ir Antrojo pasaulinio karo pabaigos Europoje penkiasdešimtmetį. Šis baisus karas nuniokojo ir Lietuvą. Mūsų žemėje žuvo daug beginklių žmonių, krito kariai, kovoję abiejose pusėse, tarnavę įvairiems idealams ir tapę jų aukomis.

Pasaulio tautų kovoje prieš fašizmą dalyvavo per šimtą tūkstančių Lietuvos žmonių. Daugelis jų kovojo antihitlerinės koalicijos karinėse pajėgose ir krito mūšio laukuose. Mes kartu su daugeliu kitų valstybių pagerbiame šiose kovose dalyvavusiuosius bei žuvusiuosius.

Lietuvos žemėje ilsisi įvairių tautų sūnūs ir dukros, tapę Antrojo pasaulinio karo aukomis. Todėl Lietuvos Respublikos Seimas kviečia Lietuvos žmones prisiminti kovojusius prieš fašizmą mūsų tėvynainius bei visas karo aukas, pagerbti žuvusiųjų atminimą.

JAV ir Rusija sutarė dviem iš trijų klausimų

Maskva, gegužės 10 d. – Po keturias valandas trukusių pasitarimų trečiadienį prezidentai Bill Clinton ir Boris Jelcin nepadarė didesnės pažangos trimis svarbiausiais jų programoje klausimais: Maskvos įsipareigojimą Iranui parduoti branduolinę techniką, NATO plėtimasis ir karas Čečėnijoje. Tačiau mažesniu mastu buvo pajudėta dviem iš minėtų trijų klausimais: Maskva sutiko neparduoti Iranui branduolinės centrifūgos ir pasakė, kad įsirašys į „Partnerystės vardan taikos" programą. Prezidentas Clinton pasidžiaugė šiais dviem Rusijos sprendimais, praneša The Jamestown Foundation leidžiamas „Monitor" aplinkraštis.

Bendroje 40 minučių trukusioje spaudos konferencijoje abu prezidentai taip pat sakė, kad išsprendė nesutarimus dėl antiraketinės gynybos, bet nepaaiškino kaip. Prezidentai aiškiai norėjo kuo pozityviau nušviesti jų derybas, kurios, matyt buvo nelengvos. Boris Jelcinas sakė, kad jis su Bill Clintonu sutarė padidinti ekonominį bendradarbiavimą ir kad toliau pratęs pasitarimus dėl NATO plėtimo. Bill Clintonas, tačiau, davė suprasti, kad iš tiesų mažai buvo pasiekta, kalbėdamas bendrybėmis ir teigdamas, kad pasitarimai „pirmyn pastūmėjo saugumo interesus" ir, kad jie buvo dalis „reguliaraus, tvarkingai vedamo dialogo".

Iš anksto paruoštuose savo pasisakymuose, Rusijos pakartojo, kad Čečėnijos klausimas buvo vidaus reikalas, bet pabrėžė, kad Rusija yra atvira šiuo atžvilgiu, nes į tą regioną įsileidžia stebėtojus iš Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos oficialiai tikrinti, kas ten vyksta.

Jelcinas ir vėl bandė Rusijos veiksmus Čečėnijoje suriši su kokiu nors JAV įvykiu – šį pasirinko teroristinį Oklahoma City federalinio pastato sprogdinimą.

Atsakydamas į klausimą, prez. Jelcinas nevisai tiesiai atsakė , kad šiuo metu Čečėnijoje nevyksta jokių ginkluotų veiksmų, tik „vidaus ministerijos daliniai" vykdo „ginklų konfiskavimą" iš „kelių mažų banditų formuočių". Jis aiškino, kad pagrindinis dabar laukiantis darbas yra apgriautų miestų ir kaimų atstatymas ir įvedimas ten demokratiško režimo.

Po jo kalbėdamas prez. Bill Clinton pareiškė, kad Jungtinės Valstijos išreiškė savo „didelį susirūpinimą" dėl Čečėnijos ir nori, kad tas „reikalas" būtų kuo greičiau užbaigtas. Anot „Monitor" žiniaraščio, tokį posakį rusai gali suprasti kaip paskatinimą naudoti dar daugiau jėgos artimoje ateityje. Clinton taip pat pasakė, kad Čečėnijoje civilių aukos ir kariavimo ištęsimas neigiamai paveikė ir Europą („Monitor" pastebi, kad čia jis neįjungė Amerikos). B. Clinton taip pat išreiškė susirūpinimą šalpos darbuotojo amerikiečio Fred Cuny likimu, kuris išnyko Čečėnijoje balandžio 9 dieną.

Bet, matyt norėdami sušvelninti savo pozicijas Čečėnijos atžvilgiu, abu prezidentai pabrėžė svarbą bendrų pastangų, kovojant su terorizmu. Ir vėl, „Monitor" nuomone, rusai tokį posakį gali suprasti kaip leidimą stiprinti represijas Kaukazo srityse.

Kalbėdamas apie Rusijos sutikimą įsirašyti į NATO „partnerystę vardan taikos", Bill Clinton pagyrė Rusijos sprendimą, bet jis taip pat pranešė, kad nepavyko susitarti dėl tolimesnio NATO plėtimo. Bet Clinton Jelcinui pažadėjo, kad NATO bus plečiamas tik tuo atveju, jei tai atitiks visų „Partnerystės" narių interesus ir tik jei tai padės integruoti visą Europą, o ne vėl ją skelti pusiau.

Pastaruoju laiku rašantys Rusijos žurnalistai pastebi, kad tokia Amerikos nuolaida faktiškai duoda Rusijai veto galią NATO plėtimui. O gegužės 9 d. Interfax žinių agentūra rašė, kad ir Vokietija ir Britanija pasakė prieš bet kokį greitą NATO plėtimą.

Boris Jelcinas sakė, jog Clinton jam sakęs, kad ateinančiame septynių pramoningų valstybių ekonominės sąjungos, vadinamos G-7, konferencijoje Halifax mieste, Rusija turėsianti „trigubai tiek progų", kiek turėjo Neapolyje vykusioje konferencijoje. Iš to Jelcinas padarė išvadą, jog, matyt, „G-7 jau yra G-7 su puse" ir greitai bus G-8. Bill Clinton nekomentavo šio Jelcino pasisakymo, bet pagyrė Rusijoje daromą ekonominę pažangą ir vėl kalbėjo apie „abiejų šalių partnerystę".

Bet ryškiausiai konferencijoje išryškėjo labai skirtingi abiejų pusių tono atspalviai, Jelcinui imant aštresnį, o Clintonui siekiant išlaikyti dvejus metus saugomą „partnerystės" toną, nors santykiai tarp JAV ir Rusijos matomai šąla.

Atsakydamas į klausimą apie JAV Kongreso pasiūlymus, kad ekonominė pagalba iš Vakarų turėtų būti nutraukta, jei Rusija įvykdytų savo ketinimą parduoti branduolinę techniką Iranui, Jelcinas pareiškė, kad grasinimai neišgąsdins Maskvos, kad Rusija juos tik ignoruos. Atrodė, kad Bill Clinton tam pritarė. Anot jo, nors „karts nuo karto" bus ir nuomonių ir interesų išsiskyrimų, jis siūlė Vakarams būti labai atsargiems, naudojant „grasinimų kalbą".

Be to, jis leido suprasti, kad trečiadienį įvykę pasitarimai davė laimėjimų abiems pusėms, ir kad dabar Vašingtonas jau rems Maskvos pastangas modifikuoti kariuomenės dislokavimo Europoje sutartį ir teiks padidintą pagalbą Rusijai. „Monitor" rašo, jog jei Maskva tokius pasisakymus supras kaip Amerikos polinkį kompromituoti savo pozicijas, kad tik išsaugotų santykius su Rusija, tai galima tikėtis, kad Rusija dar stipriau statys savo reikalavimus visais klausimais artimoje ateityje.

KALENDORIUS

Gegužės 11 d.: Mamertas, Miglė, Roma, Skirgaudas. 1609 m. mirė vyskupas Merkelis Giedraitis.

Gegužės 12 d.: Šv. Nerėjas, Achilas ir Pankratas, kankiniai, mirę apie 304 m.; Flavija Vaidutis.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

UŽDAROMA ŠV. PETRO PARAPIJA

Detroito vyskupijoje esant kunigų trūkumui, uždaromos kai kurios parapijos, kuriose labai sumažėjo parapijiečių skaičius. Jų tarpe ir Detroito Šv. Petro lietuvių parapija. Uždarymo šv. Mišias sekmadienį, gegužės 21 d., 9 val. ryto kartu su klebonu kun. Butkum koncelebruos kardinolo Adam Maida atstovas. Visi parapijiečiai, buvę parapijiečiai ir visuomenė kviečiami dalyvauti šiame Detroito lietuvių telkinio istoriniame įvykyje — Šv. Petro lietuvių parapijos uždaryme.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Sekmadienį, gegužės 14 d., 10:30 v.r. Šv. Antano parapijos bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už motinas. Tuoj po Mišių parapijos salėje vyks minėjimas, rengiamas Detroito Lietuvių Organizacijų centro. Visos motinos ir močiutės kviečiamos atsilankyti, o visuomenė kviečiama dalyvauti, parodant motinoms atitinkančią pagarbą.

TRAGIŠKAI MIRĖ VINCAS GAVELIS

Gegužės 2 d. netoli Dainavos jaunimo stovyklavietės Manchester, Michigan, įvykusio automobilių susidūrimo metu mirė a.a. Vincas Gavelis, sulaukęs 80 metų amžiaus. Šioje nelaimėje sunkiai sužeista jo žmona buvo nugabenta į Michigan universiteto ligoninę, Ann Arbor, MI.

Velionis buvo gimęs 1915 m. balandžio 6 d. Lamesto kaime, Saldutiškio parapijoje. Baigęs mokyklą dirbo vidaus policijoje, Panevėžio apskr. Atvykęs į JAV, gyveno Detroito apylinkėje. Vedęs Bronę Šalkauskienę, jis tapo patėviu Vlado, kurį stebėjo augant, bręstant, kuriant šeimą.

Nuliūdę liko: žmona Bronė, posūnis Vladas ir marti Valė Šalkauskai, vaikaitė Dawn, kiti giminės ir pažįstami.

Laidotuves tvarko laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė. Gegužės 6 d., po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, buvo nulydėtas ir palaidotas Holy Sepulchre kapinėse. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius.

PALAIDOTAS EUG. RUTKAUSKAS

Gegužės 5 dieną, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, aukotų klebono kun. Viktoro Kriščiūnevičiaus, a.a. Eugenijaus Rutkausko-Ruko, 48 m. amžiaus, pelenai buvo nuvežti ir palaidoti šalia jo tėvelio, a.a. Juozo Rutkausko. A.a. Eugenijus Rutkauskas buvo baigęs Michigan State universitetą ir dirbo savo specialybėje. Nuliūdę liko: žmona Kristina, duktė Erika ir motina Ona Rutkauskienė, daug kitų giminių ir pažįstamų.

lm

SĖKMINGAS AUKŲ VAJUS

Sekmadienį, gegužės 7 d., prie visų trijų lietuviškų parapijų vyko aukų rinkimo vajus Lietuvos Vyčių padaliniui „Pagalba Lietuvai". Visos surinktos aukos bus naudojamos 21-mo talpintuvo persiuntimo išlaidoms padengti. Prie Dievo Apvaizdos parapijos iš 43 aukotojų surinkta 868 dol.; prie Šv. Petro iš 5 aukotojų 85 dol. Prie Šv. Antano parapijos surinkta 971 dol. iš 44 aukotojų. Iš viso surinkta 1,924 dol. iš 92 aukotojų.

„Pagalba Lietuvai" komitetas dėkoja visiems už dosnumą. Aukotojų dėka talpintuvai gali pasiekti mūsų brolius ir seses Lietuvoje. Vadovas Robertas Boris praneša, kad šią savaitę Lietuvon bus siunčiami trys talpintuvai.

21-mas talpintuvas buvo išsiųstas penktadienį, gegužės 5 d., iš Dialysist iš Cedar Knolls, New Jersey, adresuotas dr. Broniui Dainiui, Vilniaus universiteto ligoninei. 22-tas talpintuvas bus išsiųstas iš Catholic Medical Board, New Yorko, pirmadienį, gegužės 8 d. Ši organizacija paaukojo pilną talpintuvą įvairių vaistų ir medikamentų. Šio talpintuvo vertė milijono dol. Šis talpintuvas bus siunčiamas dr. Emilijai Montvilienei, Vilkaviškio CARITAS, Marijampolėje. 23-čias talpintuvas bus išsiųstas trečiadienį, gegužės 10 d., iš World Medical Relief, Inc., organizacijos Detroite. Šis talpintuvas skiriamas dr. Emilijai Montvilienei, Vilkviškio CARITAS, Marijampolėje, kuri skirstys vaistus, medicinines priemones ir medikamentus per visą Lietuvą. Ypatinga padėka reiškiama Jurgiui Lendraičiui, Lithuanian Mercy Lift pirmininkui, kuris parūpino persiuntimo išlaidas per Christian Relief Services iš Virginia. Šių trijų talpintuvų vertė siekia daugiau negu 1.5 milijonų dol.

Robertas Boris dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šio svarbaus projekto. Visų nuolatinė parama šiam didingam Lietuvos Vyčių projektui yra labai reikalinga dabar ir bus reikalinga ateityje.

Regina Juškaitė

WORCESTER, MA

ŠAULIAI ŠVENTĖ VEIKLOS DVIDEŠIMTMETĮ

LŠSI „Trakų" rinktinė š.m. balandžio 23 d. Worcester, MA, iškilmingai šventė savo veiklos dvidešimtmečio sukaktį.

Šv. Mišias 10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už visus mirusius rinktinės šaulius koncelebravo rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM, ir pasakė giliai prasmingą patriotinį pamokslą. Kartu koncelebravo parapijos vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC. Mišių skaitinius skaitė sekr. g.š. Janina Miliauskienė. Aukojimo dovanas nešė rinktinės vadas g.n. Algirdas Zenkus ir Martyno Jankaus kuopos vadė g.n. Stasė Gofensienė. Vainiką prie altoriaus atnešė šaulės Jadvyga Spirauskienė ir Pranutė Milerienė. Pamaldose dalyvavo LŠSI garbės vadas dr. Vaidievutis Mantautas, LŠSI vadas Mykolas Abarius, visos rinktinės kuopos su vėliavomis ir svečiai. Parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės, įspūdingai giedojo per šv. Mišias, kurias užbaigė Maironio „Lietuva brangi".

Po Mišių šauliai su vėliavomis ir pamaldų dalyviai išsirikiavo šventoriuje prie Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo, kur vyko trumpos žuvusių pagerbimo iškilmės. Žodį tarė rinktinės vadas g.n. Algirdas Zenkus. Vainiką prie paminklo padėjo LŠSI garbės vadas, dr. Vaidievutis Mantautas ir LŠSI vadas Mykolas Abarius. Maldą sukalbėjo rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM.

1 val. p.p. ši graži šventė buvo tęsiama Maironio Parke, dalyvaujant šauliams ir svečiams. Trumpu žodžiu visus pasveikino rinktinės vadas g.n. Algirdas Zenkus. Jis vadovavo ir programai. Invokaciją sukalbėjo kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM. Rinktinės vadas perskaitė Lietuvos Šaulių sąjungos vado Rimvydo Mintauto atsiųstą sveikinimą.

Žodžiu sveikino LŠSI garbės vadas dr. Vaidievutis Mantautas, LŠSI vadas Mykolas Abarius, Worcesterio lietuvių organizacijų tarybos pirmininkas Petras Molis, Lietuvių Labdaros draugijos pirmininkas Kazys Adomavičius, jis ir žmona Teresė yra nuoširdūs šaulių rėmėjai jau daugelį metų. Jie ir šiandien įteikė auką.

Pasistiprinus pietumis (paruoštais Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos vado pavaduotojos Elenos Černienės ir padėjėjų Daratos Zaleckaitės ir Vandos Pajėdaitės), rinktinės vadas supažindino publiką su programos atlikėju, dramos aktorium Vitaliu Žukausku, su kuriuo Nepriklausomoje Lietuvoje kartu mokėsi ir liko artimais draugais iki šių dienų. Salėje visą laiką buvo pakili nuotaika. Gražiai apibūdino vedusių vieno antram ištikimybę, nepamiršdamas ir skyrybų. Taikliu humoru nušvietė mūsų šių laikų gyvenimą, rūpesčius bei ydas; lietuvių kalbos grožį ir turtingumą, įvedant į ją įvairius žargonus, ypač Lietuvoje. Įpiname ir mes dažnai lietuvindami anglų kalbos žodžius. Publika gausiais plojimais reiškė padėką. Šaulė Veronika Tumienė aktoriui prisegė rožę.

Koncertinę dalį atliko prieš kelis metus iš Lietuvos atvykęs jaunas daininninkas Žilvinas Bubelis. Jis taip pat buvo papuoštas rožės žiedu.

Dvidešimt veiklos metų, tai trumpas laiko tarpas, bet per ji pagal mūsų išgales ir pajėgumą atlikta daug gražių darbų, už tai dėkojame Dievui. Dirbkime ir toliau, nepaisydami retėjančių gretų. Eikime Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlado Pūtvio mums nurodytu keliu, kurio paliktas gražiausias pavyzdys tesuteikia mums jėgų ir stiprybės siekti tų kilnių idealų.

JAV LB Krašto valdybos ir LB Tarybos visuomeninių reikalų komisijos vadovai balandžio 22 d. Čikagoje, „Seklyčios" patalpose, vykusiame posėdyje. Iš k. — Jonas Urbonas, Juozas Ardys, dr. Pranas Zundė, dr. Vytautas Bieliauskas, JAV LB Krašto v-bos pirm. Regina Narušienė, Liūda Rugienienė, Algis Rugienis ir Vytautas Maciūnas.

Nuotr. **J. Urbono**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Lietuvos Vyčių veikla

LIETUVOS VYČIŲ CHORO NAUJA VAIZDAJUOSTĖ

Lietuvos Vyčių choras užsimojo paruošti Čikagos ir apylinkių lietuvių katalikų bažnyčių apžvalginę vaizdajuostę. Čia bus įjungtos ir kai kurios, jau nugriautos, bažnyčios, kaip: Šv. Jurgio, Bridgeporte, Šv. Mykolo Arkangelo, šiaurinėje Čikagos dalyje, Šv. Pranciškaus — buvusią Indiana Harbor. Taip pat iš lietuvių rankų kitoms tautybėms tekusios, kaip Dievo Apvaizdos, Šv. Kryžiaus, Šv. Juozapo, Visų Šventųjų, Šv. Kazimiero, Chicago Heights ir kt. Bus apžvelgta net 18 bažnyčių ir koplyčių, bus priderintos giesmės, kurios buvo giedamos anais laikais lietuvių išeivių pastatytose bažnyčiose. Giesmės sukurtos įvairių kompozitorių, bet jas apipavidalins ir pritaikys ilgametis Lietuvos Vyčių choro dirigentas muzikas Faustas Strolia. Prie vargonų pakviestas pianistas Robertas Mockus. Giedojimus papuoš solistas Algirdas Brazis ir smuikininkas Herkulis Strolia. Garsinius įrašus padarys Saulius Gylys, o filmą surežisuos Jonas Strolia.

Žodinę apžvalgą apie bažnyčias pateiks muzikė seselė Teresė Papšytė ir Herkulis Strolia. Paįvairinimui bus įjungti kai kurių fundatorių prisiminimai. Giesmių angliškus vertimus paruoš seselė Angelė Balčiūnaitė. Filmui istorinę medžiagą ruošia Teresė Strolienė, o vyriausia redaktorė — Irena Mačiuikienė. Vaizdajuostę tikimasi paruošti iki būsimojo Lietuvos Vyčių seimo, vyksiančio š.m. rugpjūčio mėn.

Vaizdajuostė sieks įamžinti senųjų lietuvių išeivių sukurtą lietuvišką religinį ir tautinį palikimą ateinančioms kartoms, kurio daug kur nebeįmanoma išlaikyti dėl besikeičiančio tautybių kilnojimosi. Šiam projektui paskatinimą įkvėpė pomirtinis palikimas buvusios uolios Vyčių veikėjos Eleonoros Laurinavičiūtės, kuri, su Estella Rogers, 1960 m. atkūrė šį nutilusį chorą ir iki mirties juo rūpinosi.

Apol. P. Bagdonas

ŽINIOS IŠ BROCKTONO

Lietuvos Vyčių 1-ma kuopa Brocktone buvo suruošusi margučių marginimo pamokas, kuriose dalyvavo daugiau negu 50 asmenų — vaikų ir suaugusių, besidominčių šiuo tradiciniu menu.

Kuopos nariai kelis mėnesius dirbo rinkdami, rūšiuodami ir ruošdami įvairias gėrybes per „Lietuvos Vaikų globą" siuntimui Lietuvon. Dalyvavome „Blynų baliuje", kurio pelnas buvo skiriamas „Lietuvos Vaikų globai".

Penkeri metai iš eilės šv. Kazimiero dienos vakarienę šventėme Šv. Juozapo senelių namuose. Tų namų gyventojus pavaišinome kugeliu ir pradžiuginome dainomis.

Ramunė Rūta
Vertė **Regina Juškaitė**

„LIETUVOS VAIKŲ GLOBA" IŠSIUNTĖ 16-TĄ TALPINTUVĄ

Bostono „Lietuvos Vaikų globos" vardu seselė Helen Ivanauskas dėkoja Lietuvos Vyčių kuopoms — So. Bostono 17-tai ir Broktono 1-mai kuopai už jų didžiulę paramą pasiuntimui į Lietuvą 16-ojo talpintuvo su maisto produktais, vaistais, drabužiais, batais, dviračiais, saldainiais ir net 2,500 lėlių. Dėkui ir už talkai skirtas nesuskaičiuojamas valandas. Kad šį projektą įvykdyti, Lietuvos Vyčiai gausiai dalyvavo „Blynų baliuje", kurio pelnas buvo skirtas Lietuvos vaikams. Taip pat ir Vyčių 17-tos kuopos narės Pat Akule gimtadienio šventėje dalyvavo 200 asmenų.

Naudotų pašto ženklų rinkimas yra sėkmingas projektas. Dėkojama visiems vyčiams už entuziastišką atsiliepimą. Prašoma ir toliau siųsti. Lietuvos vaikų vardu — Ačiū!

Ses. **Helen Ivanauskas**
Vertė **Regina Juškaitė**

DĖKOJAMA „PAGALBA LIETUVAI"

Vilniaus arkivyskpas Audrys Bačkis rašo: „Esu dėkingas 'Pagalba Lietuvai' už 2,000 dol. auką, gautą su laišku š.m. kovo 29 d., paremti 'Betanijos' ir 'Carito' sriubos virtuves. Ačiū už Jūsų meilę Lietuvos vargšams... Mes dar stengiamės siekti pasikalbėjimų su vyriausybe, bet sunku. Su maldingais gerais linkėjimais, ir sveikinimai nuo kun. Gintaro Grušo ir seselės Aldonos".

A. Klimaitis, Šakių rajono Centrinės ligoninės vyriausias gydytojas pareiškia: „Šakių rajono medikų ir ligonių vardu nuoširdžiai dėkojame už Jūsų labdaros siuntą, gautą per Marijampolės 'CARITAS' orgazaciją. Tikime, kad jūsų geri darbai neliks be atpildo. Linkime Jums geros kloties ir visokeriopos sėkmės. Linksmų ir laimingų šv. Velykų!"

paruošė **Regina Juškaitė**

Jonas Urbonas ir JAV Kongreso atstovas Fred Upton Kalamazoo vykusiame Michigano valstijos Respublikonų partijos suvažiavime aptarė ir įvairias Lietuvos problemas.

kaitė ir Jurgis Žukauskas iš Lietuvos, lydimi solistės vyro, muziko Juozo Tiškaus. Nijolė jau antrą kartą atvyko į Ameriką, bet į Worcesterį atvyks pirmą kartą. Nepraleiskite progos išgirsti puikų koncertą.

Po koncerto šaulės visus svečius pavaišins kavute ir jų pačių keptais įvairiausiais skanumynais. Bus malonu pabendrauti su solistais, o taip pat susitikti su draugais ir pažįstamais.

J.M.

SUTIKIM PAVASARĮ SU DAINA

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa gegužės 21 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Maironio Parko didžiojoje salėje ruošia pavasarinį koncertą, kurį atliks pramoginių dainų solistai Nijolė Ščiu-

LAIMĖJO KAUNIEČIAI

Maskvoje pirmą kartą vykusiose „Open Russian-95" sportinių šokių pirmenybėse, kuriose dalyvavo per 1,000 šokėjų porų, sėkmingai pasirodė Kauno kultūros rūmų „Sūkurio" klubo šokėjai, pelnydami I ir II vietą jaunių ir suaugusiųjų grupėse.

LIETUVIAI ŠOKS DISNEYLAND

Kauno tautinių šokių ansamblis „Žilvitis", sėkmingai koncertavęs Varšuvoje, turėjo progos pasirodyti Amerikos žiūrovams, kur Floridoje, Disneyland, surengė net 21 koncertą.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

KGB AGENTAS SPRENDŽIA LIETUVOS ATEITĮ

JUOZAS KOJELIS

1990 lapkričio 27 d. „Baltų intergrupė" priėmė Baltijos valstybių reikalų deklaraciją ir pateikė Europos Parlamentui Strassburge. Tarp kitų nuostatų buvo ir tokios:

— „pripažinti Baltijos valstybių, kaip tarptautinės teisės subjektų, teises ir suteikti joms specialų statusą...

— „šitas specialus statusas bus paremtas konfederacine sutartimi tarp Baltijos valstybių ir planuojamos „suverenių valstybių sąjungos.

— „Kaip paprastai numato tokios sutartys, Baltijos respublikos bus įtrauktos į (Sovietų) Sąjungos ekonomiką...

— „Konfederacinė" sutartis reguliuos užsienio ir gynybos politiką".

Ryšium su ta deklaracija Lietuvos SSR KGB 1-jo (užsienio žvalgybos) sk. viršininkas pulk. V. L. Karinauskas savo viršininkams Maskvoje raportuoja: „svarbiausia būsimosios rezoliucijos idėja — Lietuvai pageidautina išsaugoti konfederacijos ryšius su SSRS — buvo suderinta su Lietuvos SSR KGB ir SSRS KGB vadovybe, ...realizuotai panaudojus mūsų užsienio šaltinį Kliugerį".

Dabar jau vieša „paslaptis", kad Kliugerio slapyvardį naudojo Vokietijoje gimęs lietuvis Algis Klimaitis, šnipo karjerą pradėjęs Rytų Vokietijos sovietinio saugumo STASI tarnyboje. 1988 buvo perkeltas į okup. Lietuvą ir „infiltruotas į „Sąjūdį".

Aukščiau skelbiamos citatos paimtos iš neseniai Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos išleisto 122 puslapių dokumentų rinkinio, pavadinto „Iš naujausios Lietuvos istorijos". Vyr. redaktorė D. Kuodytė. Leidinyje paskelbti 34 dokumentai, daugelio originalų faksimilės. Remdamiesi dokumentais, leidėjai parašė įžvalgų analitinį įvadą su apibendrinančiomis išvadomis.

Agento Klimaičio/Kliugerio veiklos laukas platus. Vykdydamas KGB viršūnių direktyvas, jis lyg ryklys nardo nuo Maskvos iki Vakarų Europos, Lietuvos „Sąjūdžio", Europos Parlamento ir VLIKo vandenyse. Kada Klimaitis pradėjo Europoje atstovauti VLIKui, neaišku, tik iš tuometinio VLIKo valdybos pirm. K. Bobelio viešos kalbos 1987 m. sužinome, kad VLIKo valdyba „įsteigė savo atstovybę Strassburge ir jai vadovauti pakvietė Algį Klimaitį, dabartinį VLIKo ir Pasaulio pabaltiečių santalkos vedėją". Tačiau iš kitų VLIKo dokumentų matyti, kad KGB agentas jau nuo 1986 m. VLIKo įpareigojimus vykdė Austrijoje, Šveicarijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir Prancūzijoje. Susipykęs su dr. Bobeliu dėl pinigų, Klimaitis 1988.IX.15 iš darbo VLIKe pasitraukė, tačiau, naudodamasis VLIKo tarnyboje įgytu autoritetu, gavo įgaliojimus Vakarų Europoje atstovauti „Sąjūdžiui". Pasidaro „Baltų intergrupės" Europos Parlamente gen. sekretoriumi ir daro Lietuvos atsikūrimui žalingą įtaką į tos grupės narius, žymius Europos politikus.

Iš leidinyje paskelbtų dokumentų aiškėja, kad K. ypatingą akciją išvystė, kai 1991 m. pradžioje pasitraukė K. Prunskienės vyriausybė ir jos priekyje atsirado G. Vagnorius. Su aukšto laipsnio KGB karininkais, pačia K. Prunskiene ir KGB agentais Vakarų Europoje jis planuoja, kaip nuversti V. Landsbergį ir į valdžią vėl grąžinti K. Prunskienę. Buvo svarstomi keli variantai, tačiau veik visuose paliko du pastovūs elementai: Gorbačiovas Lietuvai turi įvesti prezidentinį režimą ir paskui, visaip manevruojant, pasiekti, kad Lietuva su Sovietų Sąjunga pasirašytų konfederacinę sutartį. Sudaromi planai kompromituoti V. Landsbergį.

Klimaičio kuriami Lietuvai planai ypač išryškinti dokumentuose nr. 15 ir 16. Tai Lietuvos SSR KGB pirmininko pav. gen. maj. S.A. Caplin'o raportai SSRS KGB pirm. pav. Maskvoje drg. gen. leit. L. V. Šeberšin'ui (psl. 36-44). Čia pasakojama, kaip buvusi premjerė K. Prunskienė, naudodama pasaulyje įgytą populiarumą, nuo 1991 m. pradžios „švaistėsi" po visą Vakarų Europą, kontaktavo politikus, kalbėjo įvairiose konferencijose ir kritikavo V. Landsbergį bei jo politiką. Ją dažniausiai lydėjo ir keliones finansavo Klimaitis/Kliugeris. Pvz., vienas planas V. Landsbergį kompromituoti užsienyje: „Kliugeris mano, kad Vakaruose įtikinamai nuskambėtų motyvuotas V. Landsbergio grupuotės apkaltinimas ginkluoto pasipriešinimo organizavimu ir skatinimu, nes tai Vakarams nepriimtina".

Klimaitis 1988 m. Vakarų Europoje lydėjo Vytautą Skuodį, kai ten lankėsi VLIKo pavedimu ir 1989 važinėjosi su į Vakarus išvykusiu Juozaičiu.

Iš daugelio Klimaičio-Prunskienės planų konkretizavosi opozicinės organizacijos, „Lietuvos Ateities forumas", kūrimas. Čia rolės buvo numatomos Eilunavičiui (dabar prezidento patarėjas spaudos reikalams), Juozaičiui (save filosofu tituluojąs kontroversinis žurnalistas, dabar vienas iš „Naujosios Romuvos" redaktorių), Dobrovolskui (kairėn pasviręs politikuojantis kunigas, „tėvas Stanislovas"). Pagrindinę rolę LAF organizavime, bendradarbiaudami, o kartais ir nedraugiškai lenktyniaudami, vaidino Klimaitis ir Prunskienė. LAF'o, kaip ataskaitose KGB organams Maskvoje pranešinėjama, esą telkiama visų partijų, V. Landsbergiui opoziciškai nusiteikusi, šviesuomenė, o visuomenei buvo stengiamasi sudaryti įspūdį, kad LAF esąs „grynojo Sąjūdžio , nesutepto nacionalizmu ir diktatūra, įpėdinė" (p. 70).

KGB generolai, per kitus agentus patikrinę Klimaičio patikimumą, daro išvadą, kad „agentas, pasinaudodamas savo ryšiais, turi galimybes vykdyti mums naudingas aktyvias akcijas" (85 p.). KGB viršūnės jį vertino. Pvz., kai Klimaitis 1991.VII.30-31 lankėsi Maskvoje, jo pasitikti iš Vilniaus nuvyko gen. Caplinas. Dvi naktis nakvoja vis skirtinguose viešbučiuose, parūpinamas tarnybinis automobilis nuvežti į „Centrą" nukopijuoti Klimaičio atvežtus dokumentus (87 p.). Bet iš antros pusės, ir kietai kontroliuojamas. Pvz., kai jo 1991 m. pasakyta kalba „Lietuvos Ateities forume" buvo paskelbta „Tiesoje", tai dokumentas nurodo, kad „straipsnio tekstas buvo iš anksto su mumis (KGB) suderintas" (76 p.).

Iš paskelbtųjų dokumentų lengva matyti, kad už valstybinę Lietuvos nepriklausomybę be mažiausių išlygų, lyg nepajudinamas stulpas, stovėjo Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Gorbačiovo ir KGB spaudžiamas, omonų ir raudonarmiečių terorizuojamas, K. Prunskienės, Klimaičio ir Co gundomas, jis nepajudėjo iš vietos. Kritiškiausiose situacijose jis nesusvyravo. Be V. Landsbergio istorinio vaidmens ir A. Brazauskas šiandien būtų tik Gudijos Lukašenko.

„Iš naujausios Lietuvos istorijos" dokumentų rinkinyje minima gan daug išeivių pavardžių, ypač iš JAV, bet tik trumpose pastabose, kas leidinyje vadinama „darbiniai užrašai". Mat Klimaitis laikėsi aukščiausių konspiracijos taisyklių: nieko neperdavė raštu ir neleido į juosteles įrašyti savo balso. Jam pranešinėjant lietuviškai, agentai trumpai pasižymėdavo jo mintis, o, grįžę į savo raštines, rašydavo tikslius raportus savo viršininkams rusiškai. Daugelis tų „darbinių užrašų" išlikę. 1991 m. susidarius nesaugiai padėčiai, iš KGB archyvų pagrindinių informacijų antrieji egzemplioriai (kopijos) „apie kai kuriuos JAV gyvenančius lietuvius emigrantus (galinčius sudominti kaip „KP") iš Vilniaus išsiuntė į Maskvą (32 p.).

„Iš naujausios Lietuvos istorijos" dokumentų rinkinys yra labai svarbi medžiaga ne tik 1988-92 sūkuringam Lietuvos istorijos laikotarpiui pažinti, bet naudingas ir šių dienų politiniams poslinkiams Lietuvoje suprasti. Tik naivuoliai gali teigti, kad kliugerinės jėgos Lietuvos politiniame žaidime rolės neturi. „Darbininkų užrašų" pėdsakų galima užtikti ir kai kurių užsienio lietuvių veikloje.

MILIJONAS LITŲ VARGSTANTIEMS

„Utenos mieste elgetaujančių žmonių neturėtų būti", taip mano rajono savivaldybės socialinės rūpybos skyriaus vedėja Irena Bruklienė. „Čia yra dideli senelių bei invalidų namai, keleri metai veikia 'Caritas' išlaikomi parapijos senelių globos namai, prie kurių veikia labdaros valgykla. Mūsų skyrius kas mėnesį skiria 30 talonų maitintis nemokamai miesto valgykloje".

Šiemet Utenos senelių ir invalidų namuose įsikūrė 30 miesto ir rajono gyventojų — vienišų, invalidų, ligotų. Anot I. Bruklienės, dabar daugelis peikia didelius senelių namus, tačiau kol kas ką nors pakeisti neįmanoma, trūksta lėšų. Rajono biudžetas socialinei paramai skyrė 1 milijoną 53,390 litų metams. Soc. rūpybos skyrius išmoka 13 rūšių pašalpas. Nei vienas, kreipęsis pagalbos, nebuvo atstumtas.

Balandžio 22 d. Santa Monica, CA, susitikę (iš kairės): Aldona Brazdžionienė, Elena Kojelienė, Dalilė Polikaitienė, Danutė Bindokienė ir rašyt. Alė Rūta.

Nuotr. **Edmundo Arbo**

Danutė Bindokienė

Besirūpinant žaliuojančia žeme

Mūsų gyvenimas pilnas sukakčių — asmeniškų, istorinių, visuomeninių. Kai kurios praeina daugelio nepastebėtos, svarbios tik nedidelei geografinei, etninei, organizacinei grupei; kitos švenčiamos arba bent paminimos platesniu mastu. Tačiau kartais tos „tyliosios" sukaktys, aksominiais žingsniais praskubančios pro šalį laiko keliu, yra kaip tik reikšmingiausios.

Geras pavyzdys — š.m. balandžio mėnesio gale pasitaikiusi sukaktis, turinti didelės svarbos ne vien mūsų aplinkai, bet ir visiems gyventojams. Prieš 25 metus — 1970 — JAV buvo įkurta Aplinkos apsaugos agentūra (Environmental Protection Agency, arba EPA). Kartu su EPA atsiradimu dėmesys nukrypo į gamtosaugą, aplinkos taršą, jos sukeliamas problemas ir apskritai besaikį gamtos piktnaudojimą, prileidžiant, kad viskas sutverta tik žmogaus naudai ar malonumui. Nepaisant, kaip beatodairiškai jis tas Dievo dovanas švaisto, jos niekad neišsibaigs, nuolat atsinaujins.

Sunku įsivaizduoti, kaip tas „gamtos viešpats" šiandien laikytųsi, jeigu nebūtų rimtai susirūpinta aplinkos tarša, ne tik šiame krašte, bet visose turtingesnėse, kultūringesnėse šalyse. Amerikoje tas gamtos bei aplinkos „angelas sargas" yra EPA. Įdomu pažvelgti, kas pasiekta per ketvirtį šimtmečio, kaip pasikeitė mūsų aplinka ir žmonių pažiūros į jos apsaugą.

„Žemės dienos" (Earthday), skirtos atkreipti dėmesį į savo planetos „sveikatą", proga daugelyje periodinių leidinių spausdinti šia tema apžvalginiai straipsniai. Jie nurodo pasikeitimus, įvykusius per 25 metus, o taip pat perspėja, kad neverta per daug džiaugtis atliktais darbais, nes dar daug jų laukia savo eilės.

Straipsnių autorius galima padalinti į optimistus ir pesimistus. Pirmieji tvirtina, kad per tą laiką padaryta milžiniška pažanga: JAV pramonė aplinkos teršimą pavojingais chemikalais sumažino 43 proc.; automobilių variklių į atmosferą išmetama tarša nuo 10.3 mil. tonų per metus sumažėjusi iki 5.5 mil. t; kadangi iš benzino išimtas švinas, oro tarša švinu sumažėjo 80%; prieš 25 m. net 40 didžiųjų JAV miestų turėjo pavojingai anglies dvideginiu užterštą orą, šiandien liko tik 9; sumažintas šiukšlių kiekis, nes daug medžiagų dabar iš jų išskiriama ir perdirbama (1988 m. buvo tik 600 vietovių, rūšiuojančių šiukšles. Šiandien jų jau yra 6,600).

Svarbiausias laimėjimas — žmonių pažiūrų pasikeitimas. Prieš 25 m. buvo labai mažai programų, atkreipiančių gyventojų dėmesį į aplinkos problemas. Dabar beveik visose mokyklose — pradedant darželiais, baigiant universitetais — galima rasti pamokų, skirtų gamtosaugai.

Pesimistai teigia, kad ne viskas taip šviesu. Daugiau kaip 40% JAV upių ir ežerų yra taip užteršti, kad juose draudžiama maudytis, žvejoti, o juo labiau vandenį gerti. Pernai EPA paskelbė bent 1,000 perspėjimų, kad žmonės nevalgytų iš chemikalais užterštų vandenų. Dar daug pramonės įmonių nesilaiko „Švaraus oro" įstatymo, naudoja akmens anglį, o tarša, iškilusi dūmais į padangę, žemėn grįžta kaip „rūgštus lietus", kenkiantis augmenijai ir gyvūnijai. Rūpestį kelia branduolinių atliekų sandėliavimo nepatikimumas, nuolatinis ozono sluoksnio plonėjimas ir t.t.

Švariausią orą ir aplinką turi Vermont, New Hampshire, Havajai, Colorado, Wisconsin; didžiausia tarša rasta Louisiana, Texas, Tennessee, Indiana, Alabama valstijose. Tačiau per 25 metus nuo Aplinkos apsaugos agentūros įsteigimo ir „Žemės dienos" švenčių pradžios pasiekta tai, kad į gamtosaugos darbus aktyviai įsijungė eiliniai žmonės, stengdamiesi vartoti produktus, nekenkiančius ekologijai, apsieiti be pačių kenksmingiausių chemikalų savo kasdienybėje. Dabar jie nemurmėdami perrūšiuoja savo atmatas, išskirdami plastiką, popierių, metalą, stiklą, kad būtų galima iš naujo panaudoti; stengiasi saugoti želdinius ir didinti jų plotus, kad žaliuojantys augalai švarintų orą ir puoštų gamtą. Į visa tai atsižvelgiant, mūsų planetos ateitis neatrodo tokia miglota.

KARININKAS LEMTIES SIAUTĖJIME

ATSIMINIMAI

Dim. mjr. JUOZAS KRAKAUSKAS

5

Prisistatau, kas aš esu ir iš kur. Vokietis patenkintas, kad lengvai gali susikalbėti. Nuo sėdynės nusikabina gertuvę ir, į jos kamštį pripylęs romo, išgeria, paskui tą patį kamštį duoda man išgerti. Tokios greitos pažinties aš niekuomet neturėjau. Klausiu ar į Vilnių važiuojam? Atsako, kad į divizijos štabą, mane pristatyti divizijos vadui.

Vos spėjau išlipti iš mašinos, žiūriu — ateina ltn. Ščegauskas. Kareiviai irgi greit bus čia. Su manimi važiavęs karininkas praneša, kad mes abu galime užeiti pas divizijos vadą. Užėję prisistatom. Divizijos vadas, pulkininkas X sako; „Sie sind müde und hungrig (pavargę ir alkani) ir įsakė savo ryšininkui pakviesti ūkio šeimininkę, o jai pasirodžius, paklausė, ar ji galinti šiems Lietuvos karininkams paruošti vakarienę ir parūpinti nakvynę.

Ūkis buvo netoli Varėnos poligono, o jo savininkas — Lietuvos kariuomenės artilerijos karininkas (šio karininko pavardė per 53 metus išblėso iš atminties). Jei likimas jam buvo palankus iki dabar, jis prisimintų žmonos pasakojimą. Kadangi jo žmona pirmiausiai pradėjo teirautis apie vyro likimą, tai galėjo būti ir taip, kad pirmoje areštuotų Varėnos poligone karininkų grupėje buvo lemta ir jam būti.

Vakarienę mums paruošė greit ir skanią. Kalbant savo vyrą prisimindavo neramia širdele. O gal ir jautė amžiną liūdesį. Po vakarienės ilgai mūsų nešnekino, nurodžius lovas, atsisveikinus, išėjo perspėdama, kad rytą neišeitume be pusryčių, nes pažadėjau anksti keltis.

Pabudome anksti. Raginti, kad keltumės, nereikėjo, nors lova dar traukė. Greit sėdome prie stalo. Nuoširdžiai atsisveikiname su šeimininke. Rengiuosi padėkoti ir vokiečių divizijos vadui, bet deja — jis jau vadovavo puolamajam žygiui Vilniaus kryptimi.

Kieme sutikau savo žvalgus. Pasiteiravau ar pavalgę, ar po stogu nakvojo. Atsakymas buvo geras: šiandien gavo vokišką karišką davinį, o miegojo minkštai — kluone ant šiaudų.

Kadangi poligonas nuo čia netoli, galvoju nueiti ir pasiimti savo turtą — „pasoginį", gautą baigus Karo mokyklą,lagaminą. Tačiau vokiečių karininkas perspėjo, kad gali būti padaryta nepataisoma klaida. Šio sumanymo atsisakiau.

Širyt čia Lietuvos karininkų susirinko jau didokas būrelis. Kareivių taip pat keleriopai daugiau (Varėnos poligono likučiai). Gaunam įsakymą rikiuotis po du, žygiuoti plentu Vilnius-Alytus. Nukrypimas nuo pagrindinio kelio gali baigtis nelaimingai. Lietuvos kariuomenės kariai drausmingi, ir nesusipratimų nebuvo.

Mūsų žygiui į Alytų kartais sutrukdydavo didelė vokiečių technikos spūstis, kuri greit baigdavosi, o mes tuo laiku, susėdę plento pakrašty, ilsėdavomės. Netoli Alytaus dešiniame Nemuno krante buvę smarkios kautynės. Matyti liūdnas vaizdas — sudegę rusų tankai, kuriuose įgulų lavonai. Pastebėjome kai kur lietuviškos medžiagos likučius. Mums keistai atrodė įkasti didieji bolševikų tankai. Galvojome: „Kodėl? Ar kad nepasitrauktų iš kautynių, ar koks kitas „genealus" sumanymas. Įkastą tanką priešas greičiau sunaikins. Taip ir buvo, visi įkastieji tankai gerokai sušaudyti. Buvo matoma ir neįkastų, jau žuvusių tankų su įgula viduj. Vienas vaizdas paįvairino kautynių lauką — tai vokiškasis „Tigras", stovintis prieš sovietinį tanką 15-20 m atstume ir abu „negyvi".

Apie tokį kautynių lauką galima daug rašyti, bet čia nekovojo nė vienas karys, kuriam sąmonėj būtų įdiegta: „Redde quod debeas" (grąžink, ką privalai, lot.). Nepriklausomos Lietuvos žemėj susitiko du plėšikai ir čia daug iš jų paliko gyvybę. Ši auka Lietuvai nereikalinga.

Per Kaniukų tiltą žengiame į Alytų. Tolumoje dešinėj matyt Lietuvos Ulonų bažnytėlės bokštai ir nė vienas iš žygiuojančių nenujautėm, kad čia bus mūsų poilsio ir laikino gyvenimo vieta. Mūsų vora čia jau rado karininkų bei kareivių apsigyvenusių grupelę. Tilpome ir mes. Visiems aišku iš kur (Varėnos pol.) mes čia susirinkome. Pradėjome pasakoti savo „odisėją", vieni vienaip, kiti kitaip, atsipalaidavę nuo sovietų, o buvo ir tokių, kuriems „sausai" atsipalaiduoti nepavyko.

Praeitą naktį mudu su ltn. Ščegausku miegojome pūkų pataluose, šiąnakt — ant šiaudų kratinio. Tai dar gerai — grindys medinės, šiaudai, bet gyvenime kartais būna, kad nėra nei grindų, nei šiaudų, o žmonės miega.

Kitą dieną gauname vokišką kareivišką maistą. Davinys geras. Tik su juo vokiečių karys veržiasi į Rytus.

Porą dienų pailsėję Alytuje, tarėmės su kareiviais žygiuoti į Vilnių, tik mūsų sumanymą sulaikė vokiečių karininkai — per anksti, keliu nenutrūkstamai į Rytus važiavo automašinos ir jaunučiai SS vyrukai. Tai rinktinė kariuomenė traukė į nežinomą žemę kovoti už Reichą, vokiečių tautą ir fiurerį.

Čia mus aplankė ir Lietuvos Laikinos vyriausybės ministras pirmininkas J. Ambrazevičius (Brazaitis). Jis perdavė ir pirmąjį Nepriklausomos Lietuvos laikraštį „Į laisvę", kuriame buvo aprašyta Pravieniškių lagery kalinių skerdynės ir nuotrauka. Tokių skerdynių Lietuvoje buvo ir daugiau... Čia priminsiu vieną sakinį iš ten laimingai išėjusio Lazdijų banko direktoriaus pasakojimo: „... aš išlindau iš po lavonų, o automatų salvės man ilgai kaleno galvoj..." Taigi, žmogus klausaisi ir negalvoji, kad ir tau taip gali būti, ir vis nuo čekistų.

Alytuj-dar vienas nelauktas įvykis. Kadangi diena graži, tai vieni išėjo į miestą pažįstamų ieškoti, kiti, kas nemėgsta saulutės, pavėsyje šnekučiuojasi, o grupelė karininkų lauke seka vokiečių kolonų judėjimą į Rytus.

Signalas postoviui. Iš mašinų iššoka jauni energingi vyrai, tvarkosi, skutasi, viską jie turi po ranka. Gražu žiūrėti. Nuo vienos mašinos link mūsų ramiai žengia pagyvenęs vokiečių karininkas, matome pulkininko ženklus.

Iš tolo sveikinamės, tačiau pasitikti neiname. Pulkininkas priėjęs arčiau, stovintiems paduoda ranką, tolimesnius sveikina rankos mostu. Jis pradeda pirmas, kad gerai pažįsta Lietuvos karininko uniformą. Vokiečių Karo akademijoje jo paskaitų klausytoju buvo mūsų generolas S. Raštikis. Pabrėžia, kad gen. S. Raštikis sumanus ir gabus karininkas. Mes laisvai kalbamės su pulkininku, nes daugelis mokėmės vokiečių kalbą. Pasidžiaugė pulkininkas, jog tiltai visi sveiki,ir žygiui nėra kliūčių. Palinkime jam laimingos kelionės. Kolona pajuda Vilniaus kryptimi, toliau Baltgudija, Ukraina.

Jau savaitė, kai stebim vokiečių žygį į Rytus. O mes? Bet ilgai laukti nereikėjo, ir vieną vakarą prie Ulonų bažnytėlės sustojo apie 15 automašinų. Pranešė, kad važiuosim pasivažinėt. Greit susėdom, gailimės, kad ne visi sugrįžo iš miesto. Bet argi žmogus gali žinoti, kur jo laimė? Išvažiavom į nežinomą kelionę, nuotaika gera. Išvažiavus iš Alytaus, pamatėme, kad mūsų kolona patraukė ne į Rytus — Vilnių, bet į priešingą pusę — Vakarus. Naktį pasiekėme didelį miestą. Pastebėjom užrašą — Suvalkai. Netoli miesto matyti didelis lageris, tai — sovietų karo belaisviai.

(Bus daugiau)

UŽSIENIO LIETUVIAI LIETUVOS DIPLOMATINĖJE TARNYBOJE

Lietuva sulaukia daug gerų ir vertingų patarimų iš JAV gyvenančių lietuvių pusės, įvairiapusės ir taip reikalingos dabar pagalbos. Pavieniui ar organizuotai, tame tarpe ir per JAV įstaigas, draugijas, organizacijas, į Lietuvą vyksta nemažai JAV lietuvių, kurie dirba valstybinėse ar privačiose įstaigose arba įmonėse. Džiugina tai, kad bent kiek žinomesni JAV lietuvių verslininkai jau seniai organizuoja Lietuvoje prekybą, steigia įmones, restoranus ir pan. Į Lietuvą keliasi pavieniai JAV lietuviai, įsigyja butus ar namus, dirba privačiose firmose. Treti Lietuvoje praleidžia vasaras, atostogauja, žiemai išvykdami atgal į JAV.

Svarbus yra ir užsienio lietuvių dalyvavimas Lietuvos valstybės valdyme. Gaila, kad Lietuvos pilietybės įstatymo apribojimai neleido daugeliui užsienio lietuvių dalyvauti Seimo rinkimuose — neabejotinai Seime būtume pamatę daugiau užsienio lietuvių. Įstatymo „brūzgynus" veržliai įveikė tik vienas JAV lietuvis, dr. Kazys Bobelis, išrinktas Seimo nariu, dabar esantis Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku. 1994 m. pradžioje, mėnesį padirbėęs Lietuvos ambasadoje Washingtone, Kanados lietuvis Alfredas Pusarauskas išvyko į Lietuvą ir dabar sėkmingai ten darbuojasi. Jau metai kaip jis yra paskirtas Lietuvos Finansų ministerijos sekretoriumi (ministro pavaduotoju), yra taip pat ministerijos Tarptautinių ryšių departamento direktorius. Tai, tikiuosi, tik gera pradžia.

Geriausias bendros veiklos pavyzdys yra Lietuvos diplomatinė tarnyba. Joje ženklią vietą užima užsienio lietuviai. Štai JAV diplomatijos veteranas Vytautas Dambrava — Lietuvos ambasadorius Venezueloje ir kitose Pietų Amerikos šalyse; jaunosios kartos politologas, niujorkietis Romualdas Misiūnas — Lietuvos atstovas Izraelyje; buvęs prancūzų diplomatas Ričardas Bačkis — Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje, Lietuvos atstovybėje Paryžiuje gimęs žinomo Lietuvos diplomato sūnus Petras Klimas, jr., yra I konsulas Lietuvos ambasadoje Prancūzijoje. Garsios diplomatų Lozoraičių šeimos tradicijas tęsia Kazys Lozoraitis — mūsų ambasadorius prie Šventojo sosto ir Maltos ordino; Adolfas Venckus — lietuvos ambasadorius nuolatinėje misijoje prie Europos Sąjungos. Jaunosios JAV lietuvių kartos visuomeninink Gintė Damušytė treti metai dirba Lietuvos Nuolatinės misijos prie JTO patarėja; kitas užsienio lietuvis — Algirdas Žemaitis — Lietuvos ambasadorius nuolatinėje atstovybėje JTO maisto ir žemės ūkio organizacijoje (Roma), žinomas publicistas Šveicarijoje Narcizas Prielaida — ambasadorius nuolatinėje misijoje JTO skyriuje Ženevoje, o paryžietė Ugnė Karvelis — mūsų atstovė nuolatinėje atstovybėje UNESCO.

Lietuvos ambasadoje Vašingtone dirba trys Amerikos lietuviai — Kerry Stromberg, Tomas Michalskis ir Linas Orentas. Lietuvos vyriausybę, valstybės interesus deramai atstovauja Lietuvos Garbės generaliniai konsulai JAV — Vaclovas Kleiza, Vytautas Čekanauskas, Kanadoje — Haris Lapas, daug lietuvių garbės konsulų Australijoje ir Pietų Amerikos šalyse.

Lietuvos ambasada Vašingtone jau senokai siūlė vyriausybei paskirti JAV naujų Lietuvos garbės konsulų tokiuose svarbiuose Amerikos ekonomikos, finansų ir prekybos centruose kaip Cleveland, Miami, San Francisco ir kituose miestuose. Vyriausybė palankiai įvertino šią ambasados iniciatyvą. Šiuo metu vyksta būsimų garbės konsulų kandidatūrų ir rekomendacijų jiems svarstymai. Manau, kad dauguma naujų Lietuvos garbės konsulų bus paskirta iš žinomų, autoritetingų ir veiklių tų miestų lietuvių tarpo. Paskyrimai yra netrumpa procedūra, nes konsulų kandidatūros turi būti suderintos su JAV Valstybės Departamentu, bet faktas lieka faktu — Lietuvos reprezentaciją JAV planuojama plėsti.

Negailestingai bėga laikas. Pernai patyrėme skaudžią netektį — mus paliko žymus diplomatas, a.a. Stasys Lozoraitis, jaunesnysis, iki paskutinės savo gyvenimo dienos ėjęs Lietuvos ambasadoriaus Italijoje pareigas. Tai skaudi netektis, didelis praradimas mums visiems ir pirmiausia — Lietuvos diplomatinei tarnybai.

Be to, dalis užsienio lietuvių dėl amžiaus pasitraukė į užtarnautą poilsį: ambasadorius A. Simutis, nors jis ir toliau lieka Lietuvos Nuolatinės misijos prie JTO konsultantu. Išėjo į pensiją ir minėtos misijos patarėjas Alg. Gureckas, tačiau jis nenutraukė ryšių su Lietuvos diplomatine tarnyba ir sutiko padėti mums, yra mūsų ambasados Patariamoje taryboje, konsultuoja ir dalinasi savo patirtimi ir žiniomis.

Šiuo metu net 8 užsienio lietuviai vadovauja Lietuvos atstovybėms užsienyje (iš 26 atstovybių valstybėse ir tarptautinėse organizacijose). Ieškome gabių, perspektyvių užsienio lietuvių darbuotis Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Rekomendavus PLB valdybos pirmininkui B. Nainiui, JAV LB atstovui Alg. Gečiui bei ALTo atstovams, asmeniškai gavęs Lietuvos vyriausybės pritarimą, kviečiau į Lietuvos diplomatinę tarnybą lietuviams gerai žinomą Vašingtono jaunesnės kartos lietuvį. Jam buvo siūloma būti ambasadoriumi Austrijoje, tačiau kandidatas, deja, atsisakė. Gaila, nes būtume turėję labai perspektyvų diplomatą, nors viliuosi, kad jisai kada nors persigalvos. Kitas mūsų surastas kandidatas, taip pat jaunas JAV lietuvis, galutinio atsakymo dar nedavė, galvoja. Juos pilnai suprantu, nes apsisprendimas dirbti Lietuvos diplomatinėje tarnyboje nėra toks paprastas kaip gal iš pirmo žvilgsnio atrodo — jaunuoliai turėtų atsisakyti savo darbo vietų JAV, vykti dirbti pradžiai bent kelis mėnesius į Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją, o paskui į užsienio šalis, pragyventi iš „lietuviškų" algų, nutolti nuo tėvų, giminių, iškyla šeimyninės problemos ir pan.

Tačiau Lietuvos diplomatinės tarnybos veikla yra vienu iš pačių geriausių pavyzdžių, kaip bendrą darbą gali ramiai ir vaisingai dirbti Lietuvos ir užsienio lietuviai. O geras pavyzdys paprastai užkrečia ir, tikėkimės, neilgai trukus, apims ir kitas gyvenimo sritis.

Dr. Alfonsas Eidintas,
ambasadorius

AUKSO MEDALIAI LIETUVOS MOKSLININKAMS

Lietuvos profesoriai — akad. Juras Požėla (puslaidininkių fizikos pradininkas Lietuvoje, įkūręs puslaidininkių fizikos laboratoriją, mokęs jaunus mokslininkus, garsinęs Lietuvą pasaulyje); Steponas Ašmontas (Puslaidininkių fizikos instituto direktorius) ir Konstantinas Repšas — buvo apdovanoti Rusijos mokslų akademijos tarptautiniais akademiko Piotro Kapicos aukso medaliais.

Madų paroda Washington, D.C., Kaziuko mugėje. Modeliuotojų viduryje drabužių kūrėja Onutė Kujelienė.

GYVENIMAS, KAIP ŽIEDŲ PILNA VASARA

Janina Gerdvilienė.

Skuba dienos, mėnesiai, metai, o drauge su jais ir kiekvieno asmens gyvenimas. Laikas nesustojo ir Janinai Gerdvilienei, kuri gegužės 5 d. St. Petersburge, FL, savo draugų tarpe, šventė deimantinį gyvenimo jubiliejų. Jei gyvenimo laikotarpyje svarbus kiekvienas gimtadienis, tai daug svarbesnis ir garbingesnis yra jubiliejinė 75-toji gimimo diena.

Janina Petruškevičiūtė-Gerdvilienė gimė 1920 m. geguž, kuomet pienės auksu nupila laukus, Kauno apsk., Pakuonio valsčiuje, Girininkų kaime, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Ten prabėgo jos vaikystė, kur ji savo melsvom akim glostė saulę ir dangų, ten baigė ir kaimo pradinę mokyklą. Toliau mokslo siekti išvyko į Kauną, į „Saulės" gimnaziją. Susidėjus nepalankiom sąlygoms, po dvejų metų turėjo persikelti į IV, o vėliau į VI gimnaziją. 1941 metais baigusi gimnaziją, studijavo Vytauto Didžiojo universitete lietuvių kalbą ir Lietuvos istoriją.

Laikai keitėsi. 1943 m., vokiečiams uždarius universitetą, turėjo dirbti buhalterės darbą „GerMaPo" akcinėje bendrovėje. Po metų Janina Petruškevičiūtė savo gyvenimą sujungė su akcinės bendrovės dalininku Leonu Gerdviliu. Jaukioje namų aplinkoje, kur jaunoji pora galėjo kurti ir brandinti savo planus bei svajones, karo audros palietė ir jų gyvenimą. 1944 m. rudenį abu Gerdviliai pasitraukė į vakarus ir apsistojo Hanau pabėgėlių stovykloje. Pakeliui į vakarus jiems gimė sūnus Steponas-Visvaldas. Hanau stovykloje gimė dukra Violeta-Marija.

1949 m., Stepono Nasvyčio kvietimu, jauna Gerdvilių šeima atvyko į Ameriką, į New Yorką. Retai taip būna, kad žmogus galėtų ramiai gyventi ir kurtis. Naujojoje žemėje po pusmečio vyras Leonas susirgo nepagydoma liga. Ateinantieji metai uždėjo Janinai dar sunkesnę naštą: visa šeimos atsakomybė krito ant jos pečių. Prie visų negerovių prisidėjo tėvų ištrėmimas į Sibirą ir pagalba jiems. Tokioj nežinioj ir gyvenimo audroj Janina kantriai ėjo per sutiktas kliūtis su viltimi nugalėti užgriuvusią tamsą.

Gavusi darbą siuvykloj, pelnė pragyvenimą sau ir augantiems vaikučiams. Sugebėjo ir tėvams padėti, sušildyti jų dienas Sibiro taigoje. Po kelių metų Janina ėmė siekti naujos profesijos. Ji įstojo į Manhattan Medical Assistants School (Medicinos pagalbininkų mokyklą), kurią baigė 1960 m. Išlaikius egzaminus bei įsigijus medicinos technologės leidimą, gavo ligoninėj geriau apmokamą darbą. Netrukus Janina ėjo ligoninės laboratorijos vedėjos pareigas ir jau galėjo įsijungti į lietuvišką visuomeninę veiklą.

Šalia savo atsakingo darbo ligoninėje Janina priklausė kelioms lietuvių organizacijom ir buvo renkama į valdybas. Aštuoniolika metų mokytojavo „Maironio" vardo šeštadieninėj mokykloj New Yorke, buvo ilgametė BALFo direktorė ir 100 skyriaus pirmininkė, 12 metų New Yorko LB apygardos vicepirmininkė, vienuolika metų NY atletų klube talkininkavo „bingo" žaidimams, ALTe — iždo globėja, frontininkų — iždininkė, moterų federacijoj — vicepirmininkė. Kiekvieną darbą ir apsiimtas pareigas Janina atlikdavo kruopščiai ir sąžiningai. Janinos geroji savybė yra sugebėjimas ir noras dirbti ten, kur ji yra reikalinga. Neveltui, kai ji 1982 m. kėlėsi į Floridą, organizacijos jai suruošė net šešias išleistuves.

Persikėlus į Floridą pastoviam gyvenimui, Janina Gerdvilienė tuoj pat įsijungė į chorą ir į visuomeninę veiklą. 1983 m. išrinkta į St. Petersburg LB apylinkės valdybą. Jos sugebėjimas dirbti ir vadovauti buvo pastebėtas Lietuvių fondo vadovybės ir pakviesta LF įgaliotinės pareigoms. Perėmusi tas pareigas, ji dirbo ne žodžiais, o darbais: rengė koncertus, piniginius vajus ir įvairiais būdais rinko aukas, prisimindama ir atiduodama tinkamą dėmesį mirusiems L. fondo nariams. Po dešimt metų darbo, LF vadovybė, atsidėkodama už darbą, įteikė trijų Lietuvos prezidentų medalį ir padėkos lakštą.

Be Lietuvių fondo darbų Janina Gerdvilienė 1991-1994 m. kadencijai buvo išrinkta LB Floridos apygardos valdybos pirmininkės pareigoms. Po trejų metų intensyvaus darbo, pasitraukusi iš LB apygardos pirmininkės pareigų, neišėjo tuščiomis rankomis: už pasišventimą LB darbams ir lietuvių tautos reikalams, buvo apdovanota JAV LB Krašto valdybos žymeniu.

Janinos Gerdvilienės gyvenimas, kaip žiedų pilna vasara, yra gausus prasmingais darbais, kurių neįmanoma išskaičiuoti. Visur reikėjo jai turėti drąsos ir plieninės ištvermės, ne vien tik užsidirbant duoną.

Sveikiname Janiną Petruškevičiūtę-Gerdvilienę ir linkime geriausios sėkmės, kad poilsiui skirtos dienos būtų prasmingos ir širdį šildančios.

Marija Remienė

TRANSPAK
Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo $29.- iki $98.-
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už $39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už $98.-
$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.
Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Kokybiškai atlieku vidaus ir lauko namų remontus, dažymą ir šiaip apyvokos darbus. Pigiai, greitai, sąžiningai. Turiu rekomendacijas. **Kreiptis: 708-656-6599.**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriu ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE
6 unit apt. bldg.
Evergreen Park, IL
4—2 bedrm. apts., 2—1 bedrm. apt. New roof, new hot water heater. **Ask $299,000**
First Investment R.E. Corp.
708-594-7900

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvas, ir virimo plyta; 71 St. ir Washtenaw apyl. **$425 į mėn. + 1 mėn. „security dep" ir „lease".** Kreiptis į Almą: **312-476-8727.**

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

ČIURLIONIS: Painter and composer. Red. Stasys Goštautas. 558 psl.	$25.00
MANO ŽODYNAS. Paveiksluotas lietuvių-anglų kalbomis. Richard Scarry. 92 psl.	$20.00
KAZYS BIZAUSKAS. II knyga. Monografija. Red. Pranas Zundė. 430 psl.	$12.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO. III tomas. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 391 psl.	$10.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 KAUNE. Ant. Dundzila. 96 psl.	$4.00
MANO TĖVYNĖ. Vidūnas. 79 psl.	$4.00
KUR LIETUVIAI VERKĖ IR DAINAVO. Kelionių per Pietų Ameriką įspūdiai. J. Kaributas. 116 psl.	$3.00
KALBĖKIME LIETUVIŠKAI. Vaikams mokintis lietuvių kalbą. Nij. Mackevičienė. 88 psl.	$5.00
PAJURALIO PAGRANDUKAS. Pasakos. Sonė Pipiraitė-Tomarienė. 131 psl.	$5.00
ABECĖLĖ. Dang. Kuolienė. 55 psl.	$5.00
BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MĖNULĮ. Apysaka. Dan. Bindokienė. 63 psl.	$6.00
ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.	$1.00
ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Atsiminimai. Ald. Zoborienė. 60 psl.	$1.00
AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vacl. Biržiška. Red. St. Vaškelienė. 280 psl.	$10.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	$15.00
VILNIAUS MIESTO PLANAS.	$6.00
VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS. G. Songinas. 128 psl.	$8.00
VILNIUS LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOSE. G. Krivickienė-Gustaitytė. 208 psl.	$15.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

METINIS TAUTOS FONDO NARIŲ SUSIRINKIMAS

P. PALYS

21-masis TF metinis visuotinis susirinkimas, įvykęs balandžio 29 d., Kultūros Židinyje, Brooklyne, NY, buvo pradėtas 8 val. ryto pranciškonų vienuolyno koplyčioje, aukojant šv. Mišių auką ir meldžiantis už TF narius, rėmėjus ir geradarius. Mišių auką aukojo „Darbininko" vyriausias redaktorius, kun., dr. Kornelijus Bučmys, OFM.

Atvykusių į susirinkimą registracijai prasidėjus 9 val., prie registracijos stalo stropiai ir vikriai darbavosi Aldona Katinienė, Jadvyga Vytuvienė ir Jonas Klivečka.

Susirinkimą atidarė ir susirinkusius pasveikino TF tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis.

Sudarius mandatų, nominacijų ir nutarimų komisijas, susikaupimo minute pagerbus mirusius TF narius, invokaciją sukalbėjo kun., dr. Kornelijus Bučmys, OFM.

Žodžiu susirinkimą sveikino vysk. Paulius Baltakis, OFM, buvęs ambasadorius, dabar specialus patarėjas JT, Anicetas Simutis, generalinis konsulas, dr. Petras Anusas, Amerikos LB Krašto valdybos pirmininkė, adv. Regina Narušienė, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos vardu, Seimo narys Ignacijus Uždavinys (su sveikinimu įteikdamas ir Lietuvos valstybės atgimimo medalį). ALTo vardu — Pranas Povilaitis.

Raštu buvo gauti sveikinimai iš Lietuvos ambasadoriaus, dr. Alfonso Eidinto, PLB pirmininko Broniaus Nainio, Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkės Evelinos Oželienės, Britanijos TF atstovo K. Tamošiūno. Sveikinimus perskaitė dr. Marija Žukauskienė.

Platų TF atstovybės Vilniuje pranešimą padarė iš Lietuvos atvykęs fondo atstovas Antanas Skaisgirys. Per Lietuvos atstovybę 1994 m. įvairiai paramai buvę išdalinta 94,000 dol., o šiais metais jau paskirstyta 61,600 dol. Atstovybėje yra gaunama daug padėkos laiškų. Būdingesnės tų laiškų ištraukos buvo paskaitytos. Atstovybė veikia tris dienas savaitėje. Be vadovo ten dirba sekretorė ir iždininkas. Buvo pirkta fakso aparatūra, pabrango ryšių išlaidos ir patalpų nuoma. Atstovybės patalpos esančios per ankštos, reikėtų surasti kitas. Prie TF atstovybės dirba ir lietuviškos mokyklos komitetas. Buvo pasiūlyta praplėsti to komiteto veiklą ir iš jo sudaryti Atstovybės tarybą, kuri spręstų lietuviškos mokyklos klausimus ir įvertintų visus gaunamus prašymus. Buvo pageidaujama, kad dalis TF paramos skirstymo komisijos darbų būtų perleista minėtai grupei Lietuvoje, kad skirstant paramą, didesnis dėmesys būtų atkreiptas į mokyklą „Lietuvių namai", nes didžioji tos mokyklos mokinių dalis, esą tremtinių anūkai. A. Skaisgirys atvežė konservatorių (Tėvynės sąjungos) partijos valdybos pirmininko Gedimino Vagnoriaus sveikinimą ir laišką, kuriame prašoma paremti Tėvynės savivaldos visuomeninę sąjungą. Ši sąjunga sudarys specialią grupę, kuri koordinuosianti naujųjų savivaldybių administracinę veiklą, teiks konsultacijas ir rekomenduos kaip geriau sutvarkyti savivaldybių darbą.

Mandatų komisija: Vitas Katinas, Vacys Steponis, Juozas Pažėmėnas ir Juozas Burdulis pranešė, kad susirinkime užsiregistravusių skaičius su 674 balsais nesudaro kvorumo. Pagal įstatus, kad susirinkimas galėtų būti legaliai tęsiamas toliau, reikėjo padaryti tam tikrą pertrauką.

Atsiradusi „laiko skylė" buvo užpildyta seminaru, turėjusiu prasidėti po susirinkimo.

Seminarą moderavo Rasa Razgaitienė. Lietuvos Seimo narys Ignacijus Uždavinys kalbėjo ir komentavo apie įvykusius savivaldybių rinkimus ir kokią veiklą TF galėtų išvystyti rinkimuose ateityje. Jaunutis P. Nasvytis Uždavinio kalbą konsolidavo.

Susirinkimą pripažinus legaliu, praėjusio TF susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Vida Penikienė. Protokolas labai išsamiai parašytas, buvo priimtas be pataisų.

Po to buvo skaitomas TF tarybos pirmininko Juozo Giedraičio pranešimas. Pirmininkas pranešė, kad aukų dar nemažai gaunama. TF gyvuosiąs dar daugelį metų, nes yra sudaryta įvairios ilgametės sutartys ir fondai. Dar ir dabar esą gaunama pasiteiravimų dėl stambesnių sutarčių sudarymo. TF valdo 2,7104. 74 dol. turtą, kurio operacijas tvarko 6 asmenų valdyba, o viską tikrina 3 asmenų revizijos komisija ir Tarybos samdyta CPA agentūra. Tikimasi, jog iki ateinančio metinio susirinkimo TF turtas bus peržengęs 3 milijonų ribą. Praėjusio metinio susirinkimo nutarimai vykdomi skrupulingai ir taupiai, atsižvelgiant į poreikius ir aplinkybes. Stipendijoms, mokytojams Lietuvoje ir užsienyje, švietimui ir informacijai 1994 m. buvo išdalinta 175,120 dol. Peržiūrėta daugybė prašymų, kuriuos tarybos posėdžiuose reikėjo apsvarstyti ir tvirtinti. Atidžiai peržiūrėta ir patvirtinta administracijos, taip pat ir Lietuvoje veikiančios atstovybės išlaidos. Finansų komisijai rekomendavus, į vieną banką Lietuvoje, buvo investuota 50,000 dol.) bus gaunama 18 proc. palūkanų. Nuo praėjusio susirinkimo TF taryba posėdžiavo 5 kartus.

TF valdybos pirmininkas Jonas Vilgalys pranešė, kad yra daromos pastangos ir turima vilties atgauti VLIKo uždėtą užstatą Prano Brazinsko byloje. 400 dol. paskirta paramai daug nukentėjusiam nuo KGB, vykdant VLIKo pavestus darbus, Klemensui Širviui. Renkama medžiaga parašyti TF istorijos knygai. Pasirašyta sutartis su vienu banku Lietuvoje dėl investavimų.

Lankantis Lietuvoje, buvo susipažinta su „Lietuviškos mokyklos" komiteto nariais ir stipendijų prašančiais iš Karaliaučiaus srities. Susitikta su keletu bankininkų iš Lietuvos, Caritas gen. direktore ses. Albina Pajarskaite, buvusiu ministru pirmininku Algirdu Saudargu ir kitais asmenimis.

LB NY apygardos valdyba su ALTo NY skyrium suruošė Vasario 16-sios minėjimą. TF gavo daugiausia aukų. Pabrėžė, kad yra jaučiamas atgyjantis TF susidomėjimas. Prie pranešimo buvo prijungta rūpestingai paruošta finansinė apyskaita.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Petras Ąžuolas. Rado, kad apyskaitos ir išvesti balansai yra tikslūs. Į aktą įrašė ir kelias nežymias pastabas.

Vėliau buvo pranešimai iš atstovybių, kurie nebuvo džiuginantys. Californijos atstovybė atsistatydinusi. Detroito — veikianti pavyzdingai. Bruno Laučys pranešė, kad Kanados atstovybė einanti „savo keliais". Kasoje yra 50,000 dolerių.

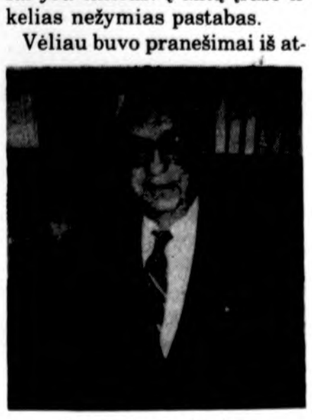

Tautos fondo Tarybos pirm. J. Giedraitis

Pranas Povilaitis užtikrino, kad Čikagos atstovybė būsianti atgaivinta. Iš Didžiosios Britanijos atstovybės K. Tamošiūnas rašo, kad ten TF susidomėjimas sumažėjęs taip, jog ir naujų narių nėra. Iš Australijos atstovybės gautame pranešime A. Kramilius rašo, kad jokių aukų, išskyrus procentus banke, negauta.

Per pertrauką buvo vaišinamasi Vidos Jankauskienės ir Josephina Senken paruoštais skaniais valgiais. Pasistiprinus ir atsigaivinus, susirinkimas buvo tęsiamas toliau. Grįžus prie visų išklausytų pranešimų, iškilusius klausimus ir neaiškumus išsiaiškinus, jie buvo priimti.

Penkių tarybos narių kadencijai pasibaigus, naujai buvo išrinktoje arba perrinktoje taryboje šie asmenys: Algirdas Lukoševičius, Jonas Vainius, Jurgis Valaitis, Jonas Vilgalys ir Jadvyga Vytuvienė.

Buvusioji kontrolės komisija: Petras Ąžuolas, Liudas Tamošaitis ir Laima Lileikienė sutiko pasilikti ir sekančiam terminui.

Nutarimų komisijos aktą, paruoštą dr. Rimo Vaičaičio, Prano Povilaičio, Rasos Razgaitienės ir Jurgio Valaičio, perskaitė Rasa Razgaitienė. Nutarimų aktą susirinkimas patvirtino. Jis bus paskelbtas atskirai spaudoje, Tautos fondo informacijoje.

Susirinkimo metu, įnešę po 100 dol., naujais TF nariais įstojo Laima Savaitienė ir Amerikos LB Krašto valdyba.

Sklandžiai, darbingai ir darniai pasibaigęs Tautos fondo 21-sis metinis narių susirinkimas buvo baigtas giedant Tautos himną.

INŽ. BRONIAUS SNARSKIO GYVENIMO AŠTUONI DEŠIMTMEČIAI

JURGIS JANUŠAITIS

Inž. Bronius Snarskis

1995 m. balandžio 5 d., Daytona Beach, FL, inž. Bronius Snarskis artimųjų tarpe šventė savo amžiaus 80-ties metų sukaktį. Į šį gražų lietuvių telkinį Regina ir inž. Bronius Snarskiai, sulaukę poilsio amžiaus, iš šiaurės atsikėlė ir gražiai įsikūrė prieš vienuolika metų. Čia pat amžiną dainą dainuojantis Atlanto vandenynas, maloni gamta, daug mielų artimųjų, draugų ir pažįstamų teikia Reginai ir Broniui Snarskiams tikrai malonų gyvenimą. Šiandieną, švęsdamas savo jubiliejų, inž. Bronius Snarskis susimąstęs sklaido savo gyvenimo knygą ir klausia pats savęs — ar atlikęs pareigas tėvynei, šeimai, lietuvybės išlaikymui, toli nuo tėvynės gyvendamas.

Šios gražios sukakties proga praskubėkime nors sparčiu žingsniu inž. Broniaus Snarskio gyvenimo keliu.

Bronius Snarskis gimė 1915 m. balandžio 5 d. Vilniaus kaime, Kupiškio valsčiuje, mažažemių ūkininkų, dviejų brolių ir trijų seserų šeimoje. Šeimos gyvenimas nebuvo lengvas, o jauniausiajam šeimoje Broniui teko sunki vaikystė. Ganydamas bandą, svajojo būti mokytu žmogumi, norėjo tapti inžinierium. Jau tada domėjosi „technika" ir pasidirbo medinį dviratį, išmoko važiuoti, nors tik į pakalnę. Pasigamino kilnojamą palapinę, kuri ji, ganantį bandą, saugodavo nuo lietaus. Jo tėvas labai norėjo, kad Broniukas būtų kunigu; net žadėjęs parduoti du hektarus žemės ir gautais pinigais įgalinti sūnų siekti mokslo. Tačiau Broniukas galvojo visai ką kitą: noriu būti inžinieriumi.

Baigęs Virbališkių pradžios mokyklą ir Kupiškyje progimnaziją, šešiolikmetis Bronius, pasigaminęs iš faneros lentelių lagaminą, susidėjo savo „turtą" ir išvyko į Kauną, vildamas ten gauti darbą ir tęsti studijas.

Kaune jo niekas nelaukė.

Pagaliau atsirado ir gerų žmonių, suteikė pastogę, padėjo įsidarbinti. Pramokęs elektromonterio darbo, dirbo lenkų banke, Kauno miesto savivaldybėje ir gerųjų žmonių, kaip inž. Kairio ir kitų dėka, pramoko vairuoti keltą. Po to gavo šimto litų stipendiją ir mokėsi Aukštesnioje Technikos mokykloje, kurią sėkmingai baigė ir gavo inžinieriaus diplomą. Broniaus svajonė išsipildė. Prasidėjo naujas gyvenimas.

Dirba savoje profesijoje, tvarko elektros įrengimus Kauno klinikose, Taupomųjų kasų namuose. Projektavo ir vykdė Rekyvos elektrinės statybos darbus. Ėjo direktoriaus pareigas Šiaulių elektrinių rajone. Vadovavo elektros linijos iš Šiaulių į Panevėžį pravedimui. Bet tuo metu siautėjo karas, tėvynėje vyko dviejų didžiųjų kovos, artėjo antroji rusų okupacija.

Inž. Bronius Snarskis, didelis patriotas, susirūpino tėvynės likimu. 1944 m. birželio mėn. įsijungė į pogrindžio veiklą, su partizanų būriu išvyko į miškus. Buvo vienas iš Lietuvos laisvės armijos organizatorių, vyriausioje vadovybėje vykdė įvairias pareigas, buvo tiekimo ir administracijos viršininkas. Šios armijos tikslas buvo kovoti su desantininkais, o frontui praėjus, iš užpakalinių linijų naikinti priešą. Kai LLA eilėse kilo nesutarimai tarp vadų, inž. Bronius Snarskis atlikdavo taikintojo vaidmenį.

Kovos sąlygos kito, dalis kovotojų pasitraukė į Vokietiją, kur taip pat ir inž. Broniui Snarskiui teko pergyventi tuometinę vokiečių karo metą tvarką, ypač keliaujant po Vokietiją. Čia taip pat teko padirbėti kariniuose darbuose, net buvo planuojama lietuvius, jų tarpe ir Bronių, nuleisti parašiutais į Lietuvą.

Inž. Bronius Snarskis šeimą su Regina sukūrė 1942 m. Lietuvoje. Likimas juos išskyrė. Vokietijoje žmona pagimdė sūnų Vaidotą ir tai buvęs didelis džiaugsmas, ypač kai po išsiskyrimo pavyko susitikti. Vokietijoje dirbo elektriko srityje Passau, eidamas grupės vedėjo pareigas. Karui vykstant, teko pergyventi bombardavimus. Keliaujant po Vokietiją, buvo sulaikytas vokiečių policijos, net buvo iškelta byla, tik teismo metu, ištikus bombardavimui, byla buvo nutraukta.

Po karo gyveno Nuertingene, kur suorganizavo vairuotojų kursus ir išleido 100 paruoštų automobilių vairuotojų. Suruošė ir auto mechanikų kursus, kur Bronius Snarskis rūpinosi auto dalių pristatymu. Vėliau lietuviai buvo perkelti į Schwaebisch Gmuende ir inž. Bronius Snarskis buvo paskirtas butų tvarkytoju.

Stovykloje jis įsijungė į aktyvią lietuvių veiklą, buvo išrinktas profesinės sąjungos garbės teismo pirmininku, vadovavo Raudonajam Kryžiui ir įsijungė į Inžinierių sąjungos veiklą.

Į JAV atvyko 1949 m. Pradžioje dirbo įvairų darbą. 1951 m. pasisekė jam gauti inžinieriaus darbą, bet ne elektros, mechanikos srityje. Ilgiausią laiką, arti 21 metų, dirbo General Motors bendrovėje, gamybos inžinieriaus pareigose. Čia dirbdamas išrado ir užpatentavo suvirinimo struktūrų universalinę gamybos sistemą, už ką General Motors gana gerai atlygino.

Gyvendamas JAV, Clevelande, inž. Bronius Snarskis pasuko našios lietuviškos veiklos keliu. Jis Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos steigėjas, jos valdybos narys. Steigėjas LB Clevelando apylinkės. Steigimo darbą ir įstatų ruošimą dirbo drauge su didžiuoju bendruomenininku Stasiu Barzduku. LB valdyboje buvo I vicepirmininko pareigose. Dirbo Lietuvių klube, revizijos komisijos pareigose ir Planavimo komisijos pirmininko pareigose, kur jam teko paruošti Lietuvių namų E 185 gatvėje statybos planus. Pagal tuos planus namai buvo pastatyti. Išėjęs į pensiją 1980 m., sugrįžo į bendruomeninę veiklą; įsijungė į Socialinių reikalų tarybą — Lithuanian Human Services Council, buvo jos pirmininku. Inž. Broniaus Snarskio ryžtu, sumanumu ir dėka Clevelande buvo pastatyta Lietuvių Sodyba, kurios statybą valdžia parėmė trim ir puse milijonų dolerių.

Tai tik trumpai suglaudus paminėjome inž. Broniaus Snarskio ryškesniuosius darbus, o jų, be abejo, daug dar yra. Už visa tai, žinoma, lieka dėkinga tėvynė Lietuva, užsienio lietuviai ir tie, kurie patyrė sukaktuvininko gerą širdį.

1984 m. inž. Bronius ir Regina Snarskiai apsigyveno Daytona Beach, čia tuojau įsijungė į vietinių organizacijų veiklą, Lietuvių klubo valdyboje buvo iždininko pareigose, rūpinasi politine veikla, uolūs lietuviškų darbų rėmėjai, stambiomis aukomis paremia ir LB darbus.

Išaugino ir išmokslino gražią šeimą. Sūnus Vaidotas, baigęs Bradley universitetą, įsigijęs magistro laipsnį, mokytojauja New Smirna, FL, aukštesnioje mokykloje. Nevedęs. Dukra Lilija baigė Kent universitete meną. Ištekėjusi. Jos vyras advokatas dirba advokatų įstaigoje Fort Meyers, FL. Lilija šeimininkauja, augina dvi dukreles.

• **Naujamiesčio** klebono kun. Rimanto Gudelio pastangomis kovo 12 d. šv. Kazimiero kolegijos klausytojams buvo surengtas seminaras „Tvirta lietuviška katalikiška šeima". Paskaitą apie šeimą, moralę ir katalikybę skaitė išeivijos gydytojas ir visuomenės veikėjas L. Sidrys.

• **Kauno** arkivyskupijos kunigų delegacija vasario 22 d. dalyvavo popiežiaus Jono Pauliaus II suteiktoje visuotinėje audiencijoje. Popiežius tarė keletą žodžių lietuviškai, palinkėjo Lietuvos tikintiesiems Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos globos.

A.†A.

GENOVAITĖ AŽUBALIENĖ

Gyveno Fox River Grove, IL, anksčiau Danville, IL.
Mirė 1995 m. gegužės 9 d.
Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: duktė Dalia, žentas Cas Woss, anūkai: Gintaras ir Algis; pusbroliai: Kazys, Vytautas, Pranas Kazlauskai ir Renius Dičius su šeimomis; pusseserės Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. dr. Alfonso.

Velionė pašarvota penktadienį, gegužės 12 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 13 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **duktė, žentas, anūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

GIEDRĖ ŠALČIŪTĖ SIDRIENĖ

1922.IV.17—1985.V.12

Prieš 10 metų, Motinos Dieną, Visagalis pasišaukė pas save devynių vaikų motiną.

Šv. Mišios už a.a. Giedrę gegužės 13 d. 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Kilnios sielos Motiną ir Žmoną prisimena

Rimvydas Sidrys, vaikai: Raimundas, Linas, Algis, Daina, Jonas, Laima, Paulius, Rūta ir dvidešimt vaikaičių.

A.†A.

JONAS GRIGALIŪNAS

Gyveno Buenos Aires, Argentina.
Mirė 1995 m. gegužės 10 d., sulaukęs 90 metų.
Gimė Rokiškio apskrityje, Panemunėlio mieste.

Nuliūdę liko: Argentinoje sūnus Jonas, marti Elsa, anūkas Edvardas su žmona Rosana, proanūkė Gabriela, anūkas Gustavo, podukra Elvyra su šeima. Amerikoje dukra Elena, žentas Juozas Zubrickai, anūkai Edvardas ir Rita su vyru Michael, proanūkas Michael Joseph.

Velionis priklausė lietuvių parapijai Avellaneda, Buenos Aires.

Nuliūdusi šeima prašo pasimelsti už a.a. Jono sielą.

A.†A.

MYKOLUI PAULIONIUI

mirus, jo tėvus AUGUSTINĄ ir VERONIKĄ, brolį ANTANĄ, seserį RIMGAILĘ RĖKLAITIENĘ ir visus gimines ir pažįstamus nuoširdžiai užjaučiame.

Julija ir Antanas Vitkauskai
Regina ir Paulius Usvaltai
Valentinas Mičiulis

Mylimai Sesutei

A.†A.

Dr. MARIJAI GARLO

mirus, jos seserį ONĄ GUTAUSKIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

G. Budraitienė — *I. ir V. Linartai*
B. Buikienė — *V. ir O. Numgaudai*
S. Kasnickienė — *J. ir D. Petkūnai*
V. ir I. Kasniūnai — *P. ir B. Sabalai*

J. ir I. Stankūnai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Tik nepalikite mamos prie puodų! Motinos diena skirta jos pagerbimui, pramogoms, meilės jai išreiškimui. Kad sekmadienį, gegužės 14 d., mamai nereikėtų virti pietų, nusiveskite į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos, Lemonte ruošiamus pietus (Pasaulio lietuvių centro salėje). Pietų pradžia – tuoj po 11 val. Mišių. O geriausia ir prasmingiausia pramoga mamai — ir visai šeimai — Čikagos Lietuvių operos „Perlų žvejų" premjera, įvyksianti Morton aukštesniosios mokyklos auditorijoje 3 val. p.p. (iš Lemonto visai nesunku nuvažiuoti ir suspėti į operos pradžią). Pietums rezervacijas priima A. Palekienė 708-448-7436 ir B. Navickienė 708-739-0363.

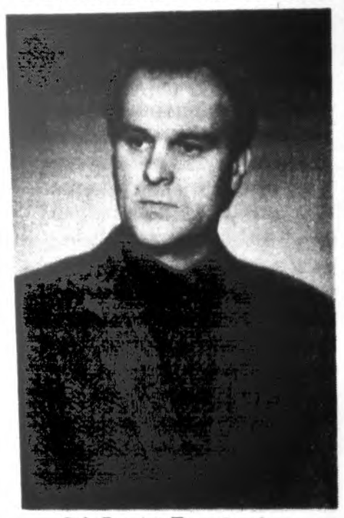

Sol. Bronius Tamašauskas.

Sol. Bronius Tamašauskas, Amerikos lietuviams jau gerai pažįstamas, Lietuvos Operos pagrindinių partijų solistas, šį sekmadienį „Perlų žvejų" spektaklyje dainuos Nadiro partiją. Jį su pasigėrėjimu girdėjome prieš dvejus metus „Normos" operoje. Yra dainavęs Austrijoje, Italijoje, Švedijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Čekoslovakijoje, o prieš tris savaites Vokietijoje sėkmingai atliko Edgardo partiją „Lučijos" operoje, kai ten lankėsi su Lietuvos Operos teatru.

Išsamų pokalbį su JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušiene š.m. balandžio 26 d. išspausdino „Lietuvos aidas". Kalbėtasi apie jos profesinį, asmenišką ir visuomeninį gyvenimą, vadovaujant Lietuvių Bendruomenei. Pokalbis šiltas ir labai pozityvus.

x Motinai geriausia kultūrinė dovana bus šį sekmadienį, kai po pietų ją nusivešime į „Perlų žvejų" operos spektaklį. Šios operos bilietus šią savaitę iki šeštadienio 1 val. p.p. dar bus galima gauti „Patria" parduotuvėje, **2638 W. 71st St., tel. 312-778-2100,** o sekmadienį bilietai bus pardavinėjami nuo 1 val. dienos Mortono bilietų kasoje. Paskambinus į „Patria", bilietai bus rezervuoti ir juos bus galima atsiimti prieš spektaklį bilietų kasoje, **2423 S. Austin Blvd.** Čia dar gaunami ir autobusų bilietai. Autobusai išvyks 1:30 val. p.p. nuo 69-tos ir Washtenaw gatvių Marquette Parke ir sustos Brighton Parke prie bažnyčios, 44 g-vė ir California, paimti važiuojančių į operą. Prašome dalyvauti šiame vieninteliame spektaklyje su savo mamytėmis! Jūsų laukia mūsų Opera ir svečiai dainininkai iš Lietuvos — Ramutė Tumuliauskaitė, Bronius Tamašauskas, Arvydas Markauskas, Liudas Norvaišas, režisierius Eligijus Domarkas, mūsų maestro Alvydas Vasaitis ir Lietuvių Operos choras su chormeisteriu Ričardu Soku bei chormeisteriu Manigirdu Motekaičiu.

(sk)

Lietuvos vyčių 36 kuopos susirinkimas bus Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos salėje, Brighton Park, 4420 S. Fairfield, gegužės 15 d., pirmadienį, 7:30 val. vak. Visi 36-tosios kuopos nariai raginami susirinkime dalyvauti.

Venezuelos Lietuvių draugija rengia gegužinę gegužės 21 d., nuo 12 val., Šaulių namuose, Čikagoje. Svečius linksmins Kosto Ramanausko orkestras, visi bus vaišinami skaniu lietuvišku maistu, tad valdyba maloniai kviečia gegužinėje dalyvauti.

Ateitininkų Šeimos šventė Lemonte vyks sekmadienį, gegužės 21 d. Šventė bus pradėta 9 val. r. Mišiomis Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje. Po Mišių Ateitininkų namuose bus akademija ir programa. Kuopų, draugovių ir valdybų atstovai turės progos pranešti apie savo vienetų veiklą. Norintieji atlikti pranešimus, prašomi nedelsiant apie tai pranešti dr. Onai Daugirdienei, tel. 708-325-3277. Visi Čikagos ir apylinkių ateitininkai laukiami.

Suteikiama pagalba Lietuvos našlaičiams – diskusiniam būreliui, „Pagalba Lietuvai" konferencijos metu vadovaus visuomenininkė ir labdaros organizacijų uoli darbuotoja **Jeanne Dorr** (iš Philadelphijos). JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruošiama „Pagalba Lietuvai" konferencija vyks gegužės 13-14 d. Šv. Kazimiero vienuolyno patalpose, Čikagoje. Konferencijos informaciją galima gauti, skambinant: (312) 476-0664; (312) 476-2655; (312) 436-0197.

Solistai — Arnoldas Voketaitis ir Virginija Bruožytė, sužavėję publiką Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton Parke 80 metų sukaktuviniame koncerte balandžio 30 d.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x Ieškoma patyrusi, restoranuose dirbusi virėja lietuviškam restoranui. Alga susitarus. Darbas kasdien. Kreiptis: **tel. 312-767-9866.**

(sk)

x Pranas Baltakis iš Burtonsville, MD atsiuntė **$150** metinį našlaičio globos mokestį. Jis jau antri metai globoja našlaitę Godą Lietuvoje. Dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių Globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

„PAGALBOS LIETUVAI" KONFERENCIJĄ RUOŠIANT

Paskutiniųjų kelerių metų laikotarpyje JAV LB Krašto valdyba ar tarybos ruošė įvairias konferencijas Amerikoje, o taip pat ir Lietuvoje.

Dauguma buvusių konferencijų dėmesį skyrė santykiams su Lietuva, nagrinėta, užsienio lietuviams rūpimos, problemos. Buvo gauta ir daug pažadų iš ministrų, Seimo narių, įvairių politikų, net ir iš paties respublikos prezidento.

Bet, konferencijom pasibaigus, atrodo, visi pažadai pamiršta mi, viltys neišsipildo. Tad tokias, o gal ir išlaidžias konferencijas ruošiant, būtų pravartu pamąstyti: ar tikslus pasiekiame.

Bet daug ir be politikos naudingo darbo dirbama, teikiant pagalbą Lietuvai įvairiausiomis formomis, įvairių organizacijų ir mažesnių grupių.

Tokių organizacijų, kaip „Lietuvos Vaikų viltis", „Saulutė", Lith. Mercy Lift, globojančių politinius kalinius, tremtinius, našlaičius, varge esančius turime visur. Darbas dirbamas, atrodo, nekoordinuotai. Pasigirsta kritiškų balsų apie tokios Lietuvai pagalbos teikimo nesklandumus, netikslumus, kartais tikslo nepasiekiant.

O vis tik pagalba Lietuvai, ypač dabar, yra labai reikalinga, būtina, plėstina. Ir štai visus politinius klausimus, atrodo, į šalį padėjus, JAV LB Socialinių reikalų taryba, iki šiol pagalbos teikimui Lietuvai daug dirbanti, nutarė problemas aptarti iš esmės, paieškoti veiksmingesnių būdų jai teikti, surasti naujos talkos, gabių žmonių, įtraukti Amerikos fondus, firmas ir t.t.

Tam tikslui ir yra šaukiama „Pagalba Lietuvai" konferencija, gegužės 13-14 d.d. Čikagoje, Šv. Kazimiero vienuolyne. Konferencijai ruošti sudarytas specialus komitetas iš jaunų bei viduriniosios kartos žmonių. Komitetą sudaro jau nebenaujokai visuomeninėje veikloje, bet mums gerai pažįstami gabūs žmonės: Jūratė Budrienė, Birutė Jasaitienė, Saulius Kuprys, Jurgis Lendraitis, dr. Vytautas Narutis, Aušra Petry, dr. Linas Sidrys ir Apolonija Steponavičienė.

LB Soc. reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė, vežanti sunkų konferencijos vežimą pareiškė: „Žiūrėkite, komitetą sudaro jauni žmonės. Norime juos įtraukti į darbą. Rūpinamės jaunimu, jį ruošiame ateičiai". Tai džiuginančios pastangos. Tik palinkėkime sėkmės, kad LB gretose vis daugiau ir daugiau pamatytume naujų veidų. Taigi šią, sakyčiau ne politika užsiimančią, konferenciją tenka pasveikinti ir palinkėti gerų sprendimų.

Konferencijos tikslai: susipažinti su JAV organizacijomis, teikiančiomis tiesioginę pagalbą Lietuvos žmogui; ieškoti ir surasti būdus glaudesniam tarporganizaciniam bendravimui ir bendradarbiavimui; įtraukti į JAV organizacinį gyvenimą naujai atvykusius. Tikimasi, kad konferencijoje dalyvaus apie 100-150 žmonių. Norima, kad būtų atstovaujama šioms kategorijoms: medicinos, religinei, globai-paramai vaikams, studentams, šeimoms, seneliams, institucijoms. Konferencijos proga numatomas išleisti Lietuvai pagalbą teikiančių organizacijų žinynas, kuriame būtų sutelktos pagrindinės žinios apie pagalbą teikiančias organizacijas.

Gegužės 12 d. 7 val. „Seklyčioje" įvyks suvažiavimo dalyvių susipažinimo vakaras. Gegužės 13 d. — darbo posėdžiai. Bus nagrinėjamos šios temos: „Labdaros organizacijos modelis" — dr. Vytautas Narutis ir Jurgis Lendraitis. „Lėšų telkimas kitataučių tarpe" — Gražina Liautaud. „Darbo jėgų pritraukimas" — tėv. Antanas Saulaitis S.J. „Ryšiai, bendravimas su JAV valdžios institucijomis" — kalbės atstovas iš U.S.A.I.D „Žvilgsnis iš Lietuvos", kalbės Regina Švobienė, „Kaimo vaikų" fondo pirmininkė, paliesdama eilinio žmogaus pastangas, padėti Lietuvai. Konferencijos metu veiks diskusiniai būreliai, jie pristatys siūlymus, iš kurių išvadas padarys dr. Linas Sidrys ir Jūratė Budrienė užbaigiamajame posėdyje, gegužės 14 d.

Iš suminėtų duomenų matyti, kad konferencija „Pagalba Lietuvai" pasiruošusi ieškoti pačių geriausių kelių savo darbui tęsti. Konferencijai ir jos organizatoriams tenka palinkėti sėkmės.

Jurgis Janušaitis

Algio Rugieniaus, JAV išvykos į V PLS Žaidynes išvykos komiteto pirmininko adresas yra: 3620 Burning Tree Dr., MI 48302-1511. Telefonas ir FAX — 810-642-7049. V Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės š.m. liepos 30 — rugpjūčio 5 d. vyks Lietuvoje, Kaune ir Vilniuje. Dėl korespondento anksčiau pateikto netikslaus telefono numerio, atsiprašome asmenį, kurio telefonas buvo pateiktas ir visų juo skambinusių.

x A.a. Jono Šėmos vienerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje pirmadienį, **gegužės 15 d. 7:30 val. ryto.** Taip pat tą dieną šv. Mišios bus aukojamos Kaune ir Romoje. Kviečiu draugus ir pažįstamus pasimelsti ir prisiminti mirusį a.a. Joną. **Žmona**.

(sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už**$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312–436-7772.**

(sk)

Maironio lituanistinės mokyklos Lemonte suruoštoje parodoje tema „Eglė, žalčių karalienė" konkurso laimėtojai. I eil. iš kairės: Nida Masiulytė, Aleksa Slapšytė, Paulius Riškus, Paulius Kuprys, Marius Poskočimas, Tomas Ambutas; II eilė.: Irutė Masiulytė, Tomas Kuprys, Dalia Šlenienė, Dailės muziejaus direktorė, ir A. Elvikis.

„PERLŲ ŽVEJAMS" BESIRUOŠIANT

Bizet „Perlų žvejų" premjera jau čia pat. Jai uoliai ruošiasi Čikagos Lietuvių operos choras, nekantriai laukia publika iš arti ir toli, o rengėjai rūpinasi, kad visi lūkesčiai išsipildytų ir dar kartą lietuvių kultūros pažiba — lietuviška opera — sėkmingai įsirikiuotų į buvusiųjų operų sąrašą.

Kadangi ne viską ir gerais norais galima atlikti, anksčiau susidariusias solistų ar choro spragas Lietuvių opera užpildydavo menininkais — kitataučiais. Dabar jau galima pasidžiaugti, kad tai atlieka solistai bei choristai, atvykę iš Lietuvos. Vieni pirmą kartą mūsų tarpe, kiti — jau kelintą, bet visų įspūdžiai labai ryškūs. Tais įspūdžiais jie sutiko trumpai pasidalinti su „Draugo" skaitytojais.

Ramutė Tumuliauskaitė atlieka pagrindinę **Leilos** rolę Čikagoje dainuoja pirmą kartą.

— Su Čikagos Lietuvių operos choru Jūs pirmą kartą. Koks pirmasis įspūdis?

— Man buvo labai jaudinantis pirmas susitikimas su choru. Sėdėjau salėje, žiūrėjau į juos visus scenoje ir tyliai verkiau. Man jų buvo gaila, kaip žmonių, atplėštų nuo savo namų, savo žemės ir išblaškytų po pasaulį. Mūsų tokia maža tauta, kodėl ne visi kartu Lietuvoje? Bet esu laiminga, galėdama nors trumpai pabūti lyg ta jungianti gija tarp abiejų lietuviškų pasaulių. Aš kas vakarą meldžiuosi už juos ir prašau jiems Dievo pagalbos. Džiaugiuosi už suteiktą galimybę dainuoti lietuviams čia, Amerikoje. Dėkoju visiems už šiltą ir nuoširdų priėmimą.

Arvydas Markauskas atlieka **Zurgos** vaidmenį.

— Jūs ne pirmą kartą dainuojate su Lietuvių operos choru, kuo galėtumėte pasidalinti šį kartą?

— Dainuoju jau šeštą kartą. Man visada malonus mūsų bendravimas, susitikimai. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi tais žmonėmis, kad jie yra tokie, kokie yra. Didžiuojuosi jų triūsu, išsaugant tiek metų lietuviškos kultūros židinį — operą. Dėkoju visiems už nuoširdumą.

Liudas Norvaišas atlieka **Nourabado** vaidmenį.

— Jūs taip pat ne pirmą kartą atvykstate į Čikagą. Kaip sekasi bendrauti su Lietuvių opera?

— Čikagoje dainuoju trečią kartą. Dainavau ir Ulrichą „Pilėnuose". Dėkoju už pakvietimą vėl dainuoti. Man visada malonu bendrauti ir bendradarbiauti su choru. Norėčiau, kad mus jungiantys saitai būtų dar tampresni ir tvirtesni. Pasigendu chore jaunosios lietuvių kartos. Manau, kad lietuviams žiūrovams labiau patiktų statomos lietuviškos operos... Dėkoju visiems už širdingą ir draugišką priėmimą.

Bronius Tamašauskas yra pagrindinio, **Nadir,** vaidmens atlikėjas. Su Lietuvių operos choru dainuoja antrą kartą. Po ilgų gastrolių Vokietijoje intensyviai ruošiasi savo rolei „Perlų žvejuose", o ta rolė nelengva tenorui. Jis tik pareiškė dėkingumą už pakvietimą dainuoti Čikagos ir kitų vietovių lietuviams ir perdavė nuoširdžiausius sveikinimus „Draugo" skaitytojams.

A.B.

„Žvilgsnis iš Lietuvos" — Lietuvos žmogaus, dirbančio labdaros darbą, pažiūros į užsienio lietuvių suteikiamą pagalbą Lietuvos žmogui, paskaitą, „Pagalba Lietuvai" konferencijoje, gegužės 13 d., 7 val. vak., Šv. Kazimiero vienuolyno patalpose, Čikagoje, skaitys „Valstiečių laikraščio" labdaros fondo „Kaimo vaikai" darbuotoja **Regina Švobienė.** JAV LB Socialinių reikalų taryba kviečia lietuviškąją visuomenę paskaitoje dalyvauti.

x Stella I. Kelley, Longboat FL, atsiuntė **$150,** metinį mokestį, palengvinti vieno Lietuvos našlaičio gyvenimą. Ačiū! **„Lietuvos Našlaičių Globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x Dr. Ona Mironaitė, Chicago IL, atsiuntė **$150,** našlaičio globos metinį mokestį. Našlaičio vardu dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių Globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktd. 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštd. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. **Tel. 708-257-0497 arba 312–436-7772.**

(sk)

IŠ ARTI IR TOLI

INDIANOS MEDŽIOTOJAI MEŠKERIOTOJAI IŠSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

Gary, Indianoje, veikiančio lietuvių Medžiotojų/Meškeriotojų klubo susirinkime, vykusiame Šv. Kazimiero parapijos patalpose, š.m. balandžio 29 d. buvo išrinkti nauji klubo pareigūnai. Valdybon išrinkti: pirmininkas — Raimundas Pečiulis, vicepirm. — Vladas Ruzga, sekretorius — Jonas Uždavinys, iždininkas — Antanas Vilutis, sporto vadovas — Julius Valeika, kandidatė — Regina Petrauskienė. Revizijos komisijon išrinkti: Stasė Rudokienė, Bronė Tampauskienė, Gediminas Brazaitis ir Juozas Neverauskas.

MENO PARODA

Michigan City Meno centras rengia dail. Audronės Ambrozaitytės meno darbų parodą gegužės 12 d. Paroda tęsis iki birželio 12 d., vyksta Meno centro galerijoje, Michigan City, 312 E. 8 St. Galerijos valandos: pirmad. - penktad. 9-4, šeštadieniais 10-2; sekmadieniais uždaryta.

Dail. Audronė Ambrozaitytė tik ką persikėlė iš Californijos į Indianą. Parodos tema: „Paintings from California Daze".

GERAI PASIRODĖ LIETUVIAI ŠOKĖJAI

Klasikinių-pramoginių šokių šokėjai Darius ir Jolanta Mosteikai puikiai pasirodė tarptautiniame šokių konkurse, vykusiame Detroit, MI, balandžio 22 d., laimėdami pirmąją vietą profesionalų kategorijoje. Jie žavėjo publiką elegantiška išvaizda, puikia šokių technika ir menišku atlikimu.

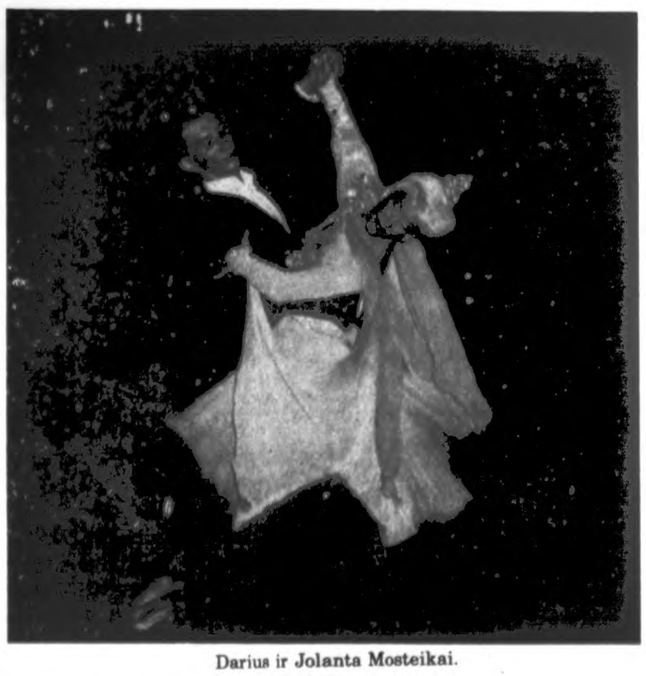

Darius ir Jolanta Mosteikai.